

Kdaj vsek četrti teden
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 32 din.,
pol leta 16 din., četrt leta
8 din. Izven Jugoslavije
36 din. Naročnina se pošlje
se upravništvo "Sloven-
ski Gospodar" v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
se dopušča do od-
pisa. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-30 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo te v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Roke
pisi se ne vračajo. Uprav-
ništvo sprejema naročnine,
inserate in reklamacije.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapri-
te reklamacije so poštne
proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.000.
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

47. številka. MARIBOR, dne 20. novembra 1934.

58. letnik.

Kdo bo zmagal?

Dve državi sta v Evropi, kjer se sedaj vršijo volitve v državni zbor, in ti državi sta Nemčija in naša država. Na Angleškem se so izvršile volitve 29. oktobra ter so končale z veliko zmago konservativcev, kateri so dobili celo več ko dve tretjini vseh poslaniških mandator. Popolno poražena je bila stranka angleških liberalcev, delavska stranka pa je bila znatno oslajljena. Volilni boj v Nemčiji se vrši okoli vprašanja, ali in koliko vojne odškodnine naj plača Nemčija in kako se naj svota, ki jo bo plačala Nemčija, potom davkov in dajatev porazdeli na državljane, prebivajoče v državi. V ospredju je vprašanje Dawesovega načrta. Kakor znano, je bila letošnje poletje konferenca v Londonu, katere so se poleg Angležev, Francozov, Belgijcev in Italijanov udeležili tudi Nemci. Na tej konferenci je bil sprejet načrt o odškodnini in njenemu izplačilu, ki ga je izdelal general Dawes, sedanjí podpredsednik Zedinjenih držav Severne Amerike. Tudi nemški kancler dr. Marx je v imenu nemške vlade sprejel Dawesov načrt. Okoli tega načrta se sedaj suče volilni boj v Nemčiji. Nemški nacionalci, ki še vedno sanjajo o Bismarckovi in Viljemovi veliki Nemčiji ter razpihavajo po Nemškem nemškonacionalne strasti, niso prijatelji tega načrta. Upati je, da se bo nemško ljudstvo pri teh volitvah v večji meri kakor pri prejšnjih izjavilo za tiste stranke, ki sproti Dawesov načrt ter hočejo nemško politiko voditi v smeri mirolnosti in sporazuma z drugimi evropskimi državami.

V naši državi pa se volilni boj vodi okoli vprašanja, kako naj se država uredi, da bodo z njo zadovoljni ne sam Srbi, marveč tudi Hrvati in Slovenci.

Dva tabora si stojita nasproti na volilnem bojišču: tabor centralizma in hegemonizma (nadvlasti) in tabor sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci, poštenosti, zakonitosti in reda. Kateri izmed teh dveh taborov bo zmagal?

Na Martinovo je imel v Ljubljani na zborovanju samostalne radikalne stranke neizvoljeni minister dr. Gregor Žerjav govor, v katerem je izjavil v preroškem svojem duhu: »Narodni blok (Pašič-Pribičevićeva klika) bo zmagal, gotovo bo dobil večino. Mi stojimo pred dolgoletno stalno vlado narodnega bloka.«

Iz Žerjava je kajpada govorila samo želja, da bi on in njegovi samostalni demokrati v Sloveniji prišli do mandatov. Pri volitvah leta 1923 si demokratje na Slovenskem štajerskem niso mogli kljub največjim naporom in stroškom priboriti niti enega mandata, istotako ne po deželi na Kranjskem, edino v Ljubljani se jim je posrečilo s pomočjo starih naprednjakov priti do enega mandata. Ako torej dr. Žerjav napoveduje

zmago Pašič-Pribičevićeve klike, je to samo želja in prošnja samostalnih demokratov za mandat v Sloveniji. Dr. Žerjav je menda sam preverjen, da mandata v Sloveniji ne dobi. Ako torej zaupa na zmago narodnega bloka v državi in ako se hoče udeležiti te »velike« zmage, bo moral kandidirati kje na Balkanu. Priporočamo mu pokrajino ob albanski meji, ki bo najbolj pripravna za njegovo politiko in njena korumpirana in nasilna sredstva. Za slovensko ljudstvo in njegov blagobit mu itak nič ni mar, ampak je prešinjen mrznje do slovenskega ljudstva, zato bi bilo najboljšje, da ostavi Slovenijo ter svojo politično bodočnost išče kje na Balkanu. Ako so Srbi in Slovenci narodno eno, je itak vseeno, ali deluje v Sloveniji ali ob albanski meji. Tako bi dr. Žerjav na svoji osebi praktično dokazal, da je pristaš načela o narodnem edinstvu.

Kako velika ljubezen veže dr. Žerjava na slovensko ljudstvo, je zopet dejansko pokazal s tem, da je dosegel ukinjenje 40 odstot. popusta prevoznine na železnicah za žito in moko za Slovenijo. Slovenija ne pridela dovolj žita za svoje prebivalce. To velja zlasti za sledeče leto, ko vsled slabe letine in različnih ujim vlada precejšnje pomanjkanje ter bo treba dosti hrane uvesti. V to svrhu je prejšnji železniški minister Sušnik dovolil 40 odstot. znižanje voznine za Slovenijo, in to za 5000 vagonov žita, odnosno moke. Dobavo in razdelitev žita in moke so prevzele Zadrugi zvezi v Ljubljani in Celju in Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, vsaka primerno številu zadrug, ki so v njej včlanjene. Tako je bila dana možnost, da se cena žitu in moki zniža, kar bi bila jaka pomoč za ubožne sloje in siromašne ljudi, ki bi dobivali žito ali moko vsaj za 4 odstot. bolj po ceni. Dosedaj je prišlo v Slovenijo samo 20 vagonov hrane po znižani voznini in že se je pojavil padec cen na žitni borzi v Ljubljani in ljudje so kupili hrano za pol do ene krone ceneje ko prej.

Ta ugodnost, ki so jo začeli uživati siromašnejši sloji v Sloveniji, pa ni našla odobrenja slovenskega rodoljuba dr. Žerjava in njegovih samostalnih demokratov. Začeli so podlo gonjo zoper naredbo ministra Sušnika in niso mirovali, dokler ni sedanji radikalski železniški minister Andra Stanič prekladal 40 odstot. popusta prevoznine za žito in moko za Slovenijo. Minister Grega Žerjav ima toliko plače, da lahko imenitno živi. Kaj njemu mar, ako siromaki v Sloveniji stradajo! Ali ni torej upravičena želja, da naj g. dr. Žerjav, ki je Slovenec že dovolj osrečil s svojim »zlatim« sreem, s svojo dobrotljivostjo v bodoče osrečuje kakšno balkansko pokrajino?!

Takšni ljudje, kakor so Žerjav, Pribičević in Pašič so torej predstavniki in voditelji narodnega bloka. Poslanci Slovenske ljudske stranke jih v svojem zna-

nem proglasu na slovensko ljudstvo po vsej pravici imenujejo tri zle duhove naše države.

Ti zli duhovi se trudijo s slabimi sredstvi, da pridejo do zmage. Slab duh pozna samo slaba sredstva. Sredstva, kojih se bodo ti trije zli duhi poslužili, so podkupovanje in nasilje. Da bi mogli vršiti nasilje, odstavljajo in prestavljajo dobre in častite uradnike in nameščenice, ki hočejo državi služiti ne pa pokvarjeni Pašič-Pribičevićevi kliki, ter nastavljajo svoje pokorne sluga. Da bi se mogle volitve vršiti po njihovi zlobni nameri, hočejo 300 slovenskih orožnikov prestaviti v Srbijo, z balkanskimi orožniki pa osrečiti naše kraje.

Kar se pa tiče podkupovanja, si je Pašič-Pribičevićeva klika že oskrbela denar. Beograjski listi poročajo, da je finančni minister Stojadinović zadnje dni iz Narodne banke dvignil 2 milijona dolarjev Bleerovega posojila za zidanje in popravo železnic ter jih izročil voditeljem radikalov, posebno znanemu korupcionistu prejšnjemu ministru dr. Lazi Markoviču. O tem poroča beograjski list »Pravda« to-le: »Režim korupcionistov in roparjev državnega premoženja začelja izpraznjevati zadnje denarne zaloge, ki jih ima država na razpolago. Ostanke Bleerovega posojila, ki jih je Davidovičeva vlada naložila v Narodni banki v višini 2 milijonov dolarjev, so bili (kakor vse posojilo) določeni za popravo mostov, potov in železnic. Pogodba o posojilu se tako glasi, da se mora denar porabiti v ta namen. Ta vlada, ki rabi denarja za fabriciranje poslancev, začelja z najhujšo korupcijo. Njo prav nič ne briga, da se s tem ubija kredit države, kajti nihče ji ne bo več hotel dati posojila, ker se ne popravljajo niti ceste, niti pota, niti železnice. Vlada gleda samo na eno, da napolni volilne fonde. Takemu ropanju državne blagajne in nezakonitostim se mora narediti konec. Vprašanje je samo, če je v naši državi sploh kak državljani, ki bi s svojim glasovanjem tako tatvino odobril.«

S takimi sredstvi hoče zmagati narodni blok. Za celo državo bi bila ogromna nesreča, ako bi se to zgodilo. To se ne sme zgoditi in tudi se ne bo zgodilo. Zmagale bodo stranke narodnega sporazuma, zakonitosti, reda in poštenosti. V Sloveniji bo zmagala Slovenska ljudska stranka tako sijajno in še sijajnejše, kakor pred dvema letoma. Za to zmago na delo!

Slovenski republikanec.

»Avtonomist« je v svoji 45. številki še nosil glavo pokoncu kot »Avtonomist«, v 46. številki pa si je natknil novo glavo kot »Slovenski Republikanec«. S tem je bila tudi sneta glava slovenske samostojnosti, ker

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

33

Clayton je prihitel sem od zaliva, po obrežju sta pridirjala profesor Porter z vihrajočimi kraki svoje dolge suknje in gospod Filander, vsa zasopihana. Že od daleč so si klicali drug drugemu celo kopo razburjenih in vznemirjenih vprašanj.

Vsi hkrati so planili v kočo.

Pa koča je bila prazna in tiha. Ine in Barbe ni bilo nikjer —

Za trenutek so se gledali vsi trije nemi in prestrašeni. Nato pa je Clayton, najmlajši in najpodjetnejši med njimi, kratko in odločno dejal:

»V gozdi! Pojdimo jo iskati!«

Urni korakov so vrdli v džunglo in klicali Ino na ves glas. Razšli so se, pa se spet zvalili skupaj, goščava je odmevala od klicanja.

Zaman —. Nihče se ni oglasil.

Po dolgem polurnem iskanju je končno Clayton čisto slučajno naletel na Barbo. Na tleh je ležala, ni se genila. Mislil je, da je mrtva.

Sklonil se je, ji otipal žilo, pogledal, če bi bila morebiti kje ranjena, in poslušal, ali ji še bije srce.

Še je bila živa. Močno jo je stresel.

»Barba —!« ji je kričal na uho, »Barba, za Božjo voljo, kje je Ine —? Kaj se je zgodilo —? Barba —!«

Počasi je odprla svoje velike plašne oči, pa jih koj spet zaprla.

»O vsi dobri duhovi —!« je kričnila in se iznova onesvestila.

V tem sta prišla bliže profesor Porter in gospod Filander.

»Kaj naj storimo —?« je vprašal stari gospod profesor ves potr in obupan. »Kod naj iščemo —? O Bog, — saj vendar ne boš vzel od mene mojega ljubega otroka na tak strašen način —!«

»Najprvo moramo zbuditi Barbo!« je odločil Clayton. »Brez dvoma sta bili do zadnjega obe skupaj, kakor vse kaže. Edina Barba nam more povedati, kaj se je zgodilo z Ino. — Barba!« jo je tresel na vso moč.

»O vsi dobri duhovi —!« je stokala Barba z zaprtimi očmi. »Nočem vas videti, narodni peklensčeki —! Pustite me da umrjem!«

»Barba —! Odpri vendar oči! Mi smo, tvoji prijatelji —! Nobenih peklensčkov ni blizu! Odpri oči in povej nam, kje je Ine!«

Tedaj je Barba odprla oči.

»O vsi dob —!«

»Kje je Ine, to nam povej!« jo je prekinil Clayton. »Kaj se je zgodilo?«

»Ali ni gospodične Ine tukaj —?« se je prestrašila Barba. Neverjetno naglo se je vzravnila in sedla, vkljub sv. j. m težkim kilogramom. »O dobri Bog —! Sedaj se spominjam —! Seboj so jo vlekli —!«

»Kdo —?« je kričnil stari gospod profesor.

»Sami strašni črni peklensčeki —!«

»Črnci —?«

Možje so se spogledali in Clayton se je nemudoma lotil iskanja. S sklonjenim hrbtom je hodil po goščavi ter gledal po tleh in po grmičju. Res je našel poteptano travo in polomljene veje, toda premalo je bil šolan v branju sledov, druga mu niso povedali, ko da so tod hodila živa bitja, zaman pa je ugibal, kdo je bil in kaj se je zgodilo.

Ves dan, kar ga jim je ostalo, so iskali, pa mrak je legel na džunglo in vrniti so se morali domov, ne da bi bili le samo dognali, kam so odpeljali črnci Ino, — če so vobče črnci bili. Tema se je delala, ko so prišli do obrežja.

Žalostna, pobita in obupana družba je sedela tisto noč v nemi, tihi koči. Nobeden ni govoril, vsak je molče predel nit svoje domišljije in ugibal o Inini nesrečni usodi. Tiho so zrl v plapajoči ogenj, drug drugega ni pogledal, skrivali so svoje misli.

Končno je profesor Porter pretrgal moreči molk.

Pa njegov glas ni bil več glas suhoparnega, sitnega učenjaka, ki govori o odročnih, nepoznatih rečeh. Odločnost, pripravljena na najhujše, je donela iz njegovega glasa, pa tudi nepopisna žalost in potrlost, ki jo more roditi le brezupna izguba najdražjega bitja.

»Legel bom«, je pravil stari gospod, »in poskusil da zaspim. Jutri zarana pa vstanem in vzamem živeža, kolikor ga bom mogel nesti, in pojdem iskat svojo Ino. Ne vrnem se brez nje —.«

Kakor oster nož je rezal njegov glas v srce vsem. Nobeden mu ni odgovoril, vsak je razumel nesrečnega očeta, — da se nikdar več ne bo vrnil iz džungle.

Po dolgem molku je vstal Clayton, rahlo položil roko starcu na upognjeno ramo in dejal:

»Jaz pojdem z vami!«

»Vedel sem, da se bodele ponudili, — vedel sem, da želite iti z menoj, Clayton! Pa nikar ne!«

Ine je izven človeške pomoči. Pojdem, da umrjem, kjer je moje dete umrlo —. Isto drevje naj šepeče nad njenim in nad mojim grobom, isto listje naj krije najini trupli —. V življenju se nisva nikdar ločila, tudi v smrti se ne bova —.

Ne! Sam pojdem! Moja hčerka je bila, moja edinka —. Edina ljubezen, ki sem jo še imel na svetu —.

»Slovenski Republikanec« ni nič drugega ko privesek hrvatske Radičeve stranke.

Radič je g. Prepeluha, enega izmed vodij republikanizma v Sloveniji, nedavno slavil kot mučenika. Pri nas ni nobenemu človeku znano, da je gospod Albin Prepeluh mučenik in v čem obstoji njegovo mučeništvo. Nasprotno, g. Prepeluhu se godi prav dobro. Bil je socialni demokrat in kot tak zaščitnik proletarcev, ki nimajo nič kot sebe in svoje otroke; pa si je kupil lastno hišo. Živi mirno in pokojno, ni bil preganjan, ne zatvoren, ni dobil po glavi s puškinim kopitom kakšnega po balkansko navdahnjenega žandarja. O mučeništvu ni torej pri g. Prepeluhu ne duha ne sluha, in zato v tem ni nobeno priporočilo tega moža in njegove nameravane stranke slovenskemu ljudstvu.

Glavno je to, da gospod Prepeluh red stvari, za katere sedaj gre, postavlja na glavo. Pri sedanjih volitvah in vobče pri vseh bližnjih političnih bojih ne gre za vprašanje monarhizma ali republikanizma. Za nas je monarh (vladar) ali predsednik republike samo zastopnik države, suveren pa je narod. V naši državi pa hrvatski narod in slovenski narod ne moreta priti do uveljavljanja svoje suverenosti, dokler je država centralistično urejena. Takšna ureditev namreč daje srbskemu narodu nadoblast nad hrvatskim in slovenskim narodom.

Vsa politična akcija (delo) hrvatskega in slovenskega naroda mora torej biti usmerjena o tem pravcu, da se spremeni kruti centralizem ter nadomesti z avtonomijo poedinih pokrajin. Ako dosežemo Slovenci in dosežejo Hrvati istinito, jako, zakonodavno avtonomijo, je doseženo to, kar je bistvo federativnega programa. To je uvidel in Stjepan Radič in zato je on pristal na državni program Hrvatske zajednice, ki je avtonomističen in povse sličen programu Slovenske ljudske stranke. Ni torej drugega programa za uresničenje hrvatskih in slovenskih zahtev, kakor je avtonomija.

Zato Slovenska ljudska stranka vprašanje monarhije in republike smatra kot vprašanje drugega reda ter stavlja v prvo vrsto vprašanje zakonodajne in upravne avtonomije Slovenije. Naša stranka ne vpraša nobenega, ali je monarhist ali republikanec. Ona odpira na stežaj duri vsem, ki hočejo avtonomno Slovenijo, slovensko samoupravo in samovlado, pa naj so republikanci ali monarhisti. Vsak je dobrodošel v našem krogu.

Ker zagovarjamo brezpogojno v politiki načelo slovenske avtonomije, zato odklanjamo Slovensko republikansko stranko, ki je zavrgla slovensko avtonomijo kot prvo točko svojega programa. Na glavi lista je z velikimi črkami tiskano »Slovenski Republikanec«, s prav malimi pa in v oklepaju: (prej »Avtonomist«.) Nekdanji slovenski »Avtonomist« je sedaj prešel v tabor hrvatske Radičeve stranke ter se tako pregrešil zoper slovensko avtonomijo. Ne pustimo, da bi Radič odločeval v slovenski politiki. Mi Slovenci smo samostojen, suveren narod in hočemo sami odločevati o svoji usodi. Odločitve o slovenski politiki in o usodi našega naroda ne damo v roke ne Srbom ne Hrvatom. Prepeluh je svojo stranko pripeljal v hrvatske vode, naj si na Hrvatskem išče mandat, po katerem tako hrepeni in radi katerega je zapustil prave slovenske avtonomne politike.

Gospod Prepeluh pa zaupa med volilno borbo na protektorat (pokroviteljstvo) ne samo Radiča, marveč tudi dr. Žerjavo. Voditelj samostojne demokratske stranke v Sloveniji ne črti nobene stranke tako, kakor Slovenska ljudska stranka. Zato bo storil vse, da bi oslabil našo stranko. Podpiral bo vse druge stranke, tudi Pre-

»Z vami pojdem!« je ponovil Clayton preprosto pa resnobno.

Stari gospod profesor je dvignil sklonjeno glavo. Njegove oči so obvisle na krepki postavi Claytonovi, na njegovem možgatu lepem obrazu. Morebiti je bral v tem obrazu skrivnost, ki se je skrivala v srcu mladega moža, da ljubi Ino.

Preveč je v pretečenih letih tičal s svojimi mislimi v učenih, znanstvenih vprašanjih o preteklosti človeškega rodu, da bi se bil menil in briga za to, kar se je pletlo med obema človekoma v njegovi najožji bližini, da bi bil pazil na besede in poglede, na različne malenkosti, ki bi bile tudi manj učenemu človeku povedale resnico.

V tistem trenutku pa se je tudi njemu zjasnilo. Mehko je odgovoril:

»Kakor želite, Clayton!«

»Tudi jaz pojdem!« se je vneto oglasil gospod Filander.

»Ne, tega pa ne, moj dragi prijatelj!« ga je zavrnil profesor Porter. »Vsi ne moremo iti! Ali homo ubogo Barbo samo pustili —? Kruto bi bilo, neusmiljeno! Eden sam bo prav toliko opravil ko dva ali trije —.

Naj bo dovolj, da eden ali dva pogineta v pragozdu —! Sedaj pa pojdimos spat!«

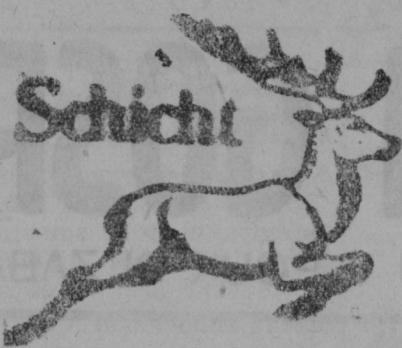
Pozno je že bilo, polnoč je že zdavnaj minila, naporno iskanje in beganje po džungli jih je utrudilo. Potrebni so bili počitka.

Polegli so po svojih travnatih in listnatih ležiščih in mir je zavladal nad samotno kočjo. —

Pa ni jim bilo usojeno, da bi mnogo spali tisto noč.

Kako uro potem ko so legli je zbudil profesor Porter Claytona. Stresal ga je za ramo in pravil:

»Clayton, čujte —! Ali niste ničesar slišali?«

Pravo
Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah!
Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“

peluhovo republikansko stranko, da bi odvezl naši stran ki kak mandat. Že iz tega sledi nujen poziv vsem zavrednim Slovincem, zlasti kmetom in delavcem: Vsi pod prapor Slovenske ljudske stranke! Pri nas je dobrodošel vsak republikanec, ki mu je pri srcu avtonomija Slovenije! Za samoupravo in samovlast slovenskega ljudstva!

Fašistovska Italija.

Italijani so silno vročerkvni in pri tem kot narod v enaki meri tudi oblastni in samoljubni. O tem vedo dovolj povedati pripadniki vseh drugih narodnosti, pa naj živijo sedaj pod italijansko vladjo in državo ali pa so živeli poprej skupno z Italijani pod tujo vladjo po raznih mestih, kjer Italijani niso imeli niti približne večine, a so vendar napram drugim nastopali, kot bi bilo vse njihovo. Italijani kot nacionalisti ali narodnjaki ne poznajo nobene meje in njih prenapetost se je že čisto udeleževala tudi v smeri, ki se pri nas in drugod po svetu ne da označiti kot narodnostna. Italijanu so brez dna navadne brazde, silne daljave navadni skoki in pri vsej tej vrtoglavosti hoče Italijan še vedno povdarjati: Mi smo pred vsemi in Italija je prva na svetu. Ko je Evropo preveval val republikanizma, so bile italijanske množice tako silno republikansko navdušene, da niso znale v svoji vnemi odstraniti ovir in so pustile monarhijo, da so potem v kratkem času zopet monarhistično ureditev države proglašali z enako navdušenostjo za največjo pridobitev Italije in človeštva sploh.

Ko je po vojni komunizem začel z velikim razmahom, so bili zopet Italijani silno vneti komunisti, najbrž po svoji naravi le radi tega, da bi pokazali: vidite, tudi v komunizmu so Italijani in Italija prvi. Za komunizmom je pa v Italiji stopil na plan fašizem in ta je zopet na mah zavzel najširše ljudske sloje.

Po naravi in posebej še po fašizmu pretirana nacionalnost je postala v Italiji prava bolezen s hudo mrzlico. Fašisti so razvneli italijansko ljudstvo do domišljije, da je vse, kar je italijansko, najlepše in najboljšje in da je italijanska vojska največja zmagovalka v svetovni vojni. Ta domišljija združena s prirojenimi lastnostmi je bila nekaj očarljivega za italijansko ljudstvo in fašistovska stranka se je z lahkoto polastila državne oblasti. Fašisti na vladi so italijanskemu ljudstvu kot najboljšemu in najslavnejšemu obetali na račun izmišljenih zmag najlepšo bodočnost. Ljudstvo so te obljube tako očarale, da niti ni utegnili gledati na to, kakke osebe si v fašistovski uniformi pridobivajo in utrjujejo oblast. Fašistovski oblastniki so znali ljudsko zaslepljenost dobro izrabiti, da so se močno organizirali, oborožili in vse svoje prvake in vse svoje delo progla-

Clayton, mlad človek, je imel trdno spanje. Le s težavo ga je profesor Porter vzdramil.

Ves pijan od prvega spanja je šinil po koncu.

»Kaj je?« je zbegano popraševal. »Kaj se je zgodilo —?«

»Niste čuli —? Strel iz topa —!«

»Bežite bežite, gospod profesor! Sanjalo se vam je!«

»Ni se mi! Nisem zatisnila očesa in mislim da ga tudi nikdar več ne bom v mirnem spanju —. Bedel sem in premišljeval. To in ono —. In čisto razločno sem čul strel.«

Clayton je nevarno majal z glavo, pa v kljub temu s profesorjem vred napeto poslušal. Nehote so mu drhteli živci, razburjenost se ga je lotevala.

Mogoče je vsekakor bilo, da je gospod profesor prav slišal. Da bi zaradi njih kdo dajal znamenja, to ni bilo verjetno. Saj razen upornikov nihče ni vedel, da prebivajo nesrečni izgnanci na zapuščenem obrežju. In uporniki so odjadrali že pred tedni — Strel je utegnil biti klic na pomoč. Morebiti je bila ladja v nevarnosti —.

Dolga sta poslušala, pa streljanje se ni ponovilo. Tudi Filander se je med zbudil in vsi trije so ugibali. Profesor Porter je hotel po vsej sili ven, da bi pogledal po morju.

Le s težavo sta ga zadržala. Nevarno je bilo, ponoči hoditi zunaj koče. Živali džungle so se je sicer ogibale — Trzan jih je prepodil — in sivkasto jutro se je že tudi oglašalo, pa kdo je vedel, če v kljub temu ni kje v bližini prežala roparica —.

V polglasnem pomenku so čakali celo uro, da se je za silo naredil dan. Tudi Barba se je zbudila in se pridružila.

Pravkar je vstajal Clayton, da bi odrinil zapah, in vsi so se pripravljali, da stopijo iz koče, ko zagrmel nekje v neposredni bližini mogočen strel.

sili kot nedotakljivo v pogledu nekakega monopola italijanskega narodnjstva in italijanske državnosti.

Ko so se italijanski državljani začeli enkrat spraševati, kakor more biti Mussolini, ki je menjal že toliko strank in načel, prvi državo- in rodoljub, je bil Mussolini že tako močen, da je lahko vsakega svojega nasprotnika proglasil in uničil kot protidravljanja in protinarodnjaka. Mnogo delavskih in slovenskih domov je bilo razdejanih, mnogo nasprotnikov fašistovske oblasti niške družbe na najokrutnejši način pobitih, predno so začeli širši italijanski krogi uvidevati, da je fašizem strašno nasilje, ki jemlje samovoljno v zakup narodnost in državotvornost. Fašizem je imel dovolj časa, da se proglasi za svetega in tako so njegovi nasprotniki eden za drugim izgubljali ne samo svoje imetje, ampak tudi življenje. Dolgo so fašisti ubijali svoje nasprotnike ter pri tem varali ljudstvo, da je to potrebno radi tega, da bo boljše privržencem fašistovske »narodnostne revolucije«, končno so se pa ljudje le začeli izpraševati, kako je to, da se fašistovski voditelji kar čez noč obogatijo, dočim ljudstvo še vedno strada in ni o izpolnitvi danih obljub ne duha ne sluha.

Na ta ljudska vprašanja je hotel dati odgovor poslanec Matteotti, ki je imel vse pripravljeno, da v parlamentu razkrije, kakšni ljudje so vodilni fašisti in kako prihajajo do ogromnega denarja. Da preprečijo to razkritje, so fašisti poslanca ubili in od tega časa zavzema ljudski odpor proti fašizmu vedno večji obseg. V razočaranju postaja ljudstvo vedno bolj ogorčeno in fašistovski voditelj je primoran preobrazovati fašizem v navadno stranko, ki si ne lasti v zakup reševanja vseh vprašanj in zahtev italijanskih državljanov. Ob sedanjem zasedanju parlamenta je Mussolini izjavil, da mora fašistovska stranka ustaviti prirejevanje raznih nepotrebnih svečanosti in javnih obhodov. Narod je s teh ceremonij in »črne srajce« (fašistovska uniforma) se ne smejo več pojavljati na cesti brez posebnega povoda. Nadalje je treba iztrebiti iz fašistovskih vrst ljudi, ki kvarijo ugled stranke in vlade in končno mora fašistovska stranka skrbeti, da se zopet vzpostavi mir in sloga med narodom.

Na mah je bil zapah na tleh, planili so ven —.

Zunaj na obrežju sta ležali dve ladji. Ena je bila uporna jadrnica, druga pa velika križarka. Po zastavi so jo spoznali, da je francoska.

Nepopisno razburjenje je popadlo nesrečneže.

Barba je kričala na ves glas, četudi je seve na tako daljavo nihče ni mogel slišati, Filander je krilil s svojimi suhimi rokami, profesor Porter je hotel pograbiti za svoj visoki, svetli klobuk, pa je moral na svojo veliko jezo ugotoviti, da je gologlav, le Clayton je ostal miren in premišljen.

Ladji sta ležali trdo druga ob drugi gotovo pol ure daleč zunaj na morju. Ni bilo verjetno, da jih vidijo s krova, niti z daljnogledi ne. Rano je še bilo in mračne sence gozda so segale prav do obali.

Z drugimi sredstvi je bilo treba zbuditi njihovo pozornost.

Par besed je kriknil tovarišem, pa je skokoma planil proti zalivu. Na gričku severno od zaliva je imel pripravljen silen kup vejevja in listja. Zažgal ga bo. Taka znamenja so posebno na bojnih ladjah dobro poznali.

Cela večnost se mu je zdela, preden je brez sapa prihitel na grič. Planil je iz gozda proti kupu.

Pa strašno razočaran je obstal kakor prikovan —.

Jadrnica se je pravkar pripravljala na odhod in razpenjala jadra, bojna ladja pa je že plula ven na morje in gosti oblaki dima so se valili iz njenih dimnikov.

Clayton je skočil h kupu in ga zažgal na več mestih hkrati. Nato je slekel srajco, jo obesil na dolgo vejo in mahal z njo kar se je dalo na široko.

(Dalje prihodnjič.)

Poslanci opozicije, katere je fašistovska vlada s posebnim za sebe prikojenim volilnim redom potisnila ob steno, pa ne verjamejo napovedani preureditvi fašistovske stranke. Na narod so izdali proglas, ki razlaga, koliko je Mussolini že vse obljubil, a ni držal, ker moče ali pa ne more vsled premoči popolnoma razdivjanih ljudi v fašistovski stranki. V Italijo se mora vrniti svoboda in v to svrhu se mora fašistom iztrgati vsaka oblast in sila, ki so si jo z nasiljem prisvojili. Opozicija ne more sodelovati v parlamentu in potrebno je, da se narod ponovno izjavi pri volitvah in sicer v popolnem redu in svobodi, kar je pa pod fašistovskim gospodarstvom popolnoma izključeno.

Z nasiljem so prišli fašisti v najtežje spore z vsemi, ki so se prvotno fašizmu najbolj oklepali. Vojni invalidi in vojni udeleženci so fašizmu napovedali boj, ker so ga temeljito spoznali za najhujšega izkoriščevalca vojnih žrtev in zaslug italijanskega naroda. To spoznanje zavzema vedno večji obseg in pomeni pravi polom fašizma. Fašizem je spretno izkoristil prirojene italijanske lastnosti, za njim pa mora priti na krmilo stranka, ki bo spravila vneti in oblastni italijanski nacionalizem pod močni vpliv vsečloveških načel. Če pride na površje zopet katoliška ljudska stranka, ki je bila pred fašistovskim nasiljem zelo močna, bo to prava sreča za Italijo.

Politični ogled.

Država SHS.

PP volilna vlada ima polne roke dela z volilnimi pravicami. Med zavezniki, to je med radikali in samostojnimi demokrati pa glede volilnih priprav ne more priti do pravega sporazuma. Radikalna stranka ne more pripravljati Pribečeviču in njegovi skupini pot do mandatov, Pribečevič ima pa glede oblasti tako velike oči in grabežljive roke, da odvrta veliko večino radikalov, ki se dobro zavedajo, da jim je zavezništvo s Pribečevičem samo v škodo. Ko je zadnjič zboroval radikalni poslanski klub, so proti Pribečeviču izražali posebno mržnjo radikali iz Vojvodine. Tem ni prav, da ima Pribečevičeva skupina s 15 poslanci kar pet mest v vladi, dočim vojvodinski radikali, njih 20 po številu, nimajo niti enega ministra. Vojvodinski radikali so še posebej zahtevali, naj kandidirajo v Vojvodini samo domačini in ne kandidati iz Srbije. Vsi prečanski radikali so pa povdarjali, da se radikalna stranka ne sme dati voditi od Pribečevičevih ljudi.

Davidovičevi demokrati so imeli v Beogradu že dvojno zelo važnih in dobro uspešnih zborovanj. Prvo je bilo zaupniško, a se je ob tisočeri množici poslušalcev pretvorilo v veličasten shod. Ljuba Davidovič je govoril iskreno za sporazum, odločno in ogorčeno pa proti Pašičevi politiki in proti korupcionistom, ki s zbirajo okrog Pašiča. Sporazum, kakoršnega so hoteli izvesti predstavniki prejšnje vlade, je nekaj trajnega in poštenega. Radikali pa hočejo hajduški sporazum. Pravi sporazum se ustvarja v enakopravnosti, poštenju in pravici, radikali pa mislijo, da se da sporazum na hitro napraviti tudi s silo, kakor ropar, ki žrtvi orožje nastavi na prsa z zahtevo: denar ali pa življenje in se žrtev končno odloči rajši dati prvo kot pa drugo. Tudi na drugem zborovanju glavnega odbora svoje stranke, ki se je vršilo zadnjo nedeljo, je Davidovič iskreno govoril o sporazumu ter obtožil Pašiča kot največjega nasprotnika enakopravnosti in sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Približno ob istem času so pa zborovali tudi radikali. Pašič sicer ni prišel, govoril je pa popolnoma v njegovem duhu minister Trifkovič, ki je brez obzirno in jasno označil kot program PP politike stremeljenje za srbsko nadvlado ob pripravljenosti odepitve (amputacije) Slovencev in Hrvatov, če se na noben način ne bi hoteli pokoriti tej nadvladi.

Avstrijska republika.

Avstrijska vlada je v krizi. Kancelar dr. Seipel je brezuspešno sestavljal novo vlado, potem je pa odklonil ponovne poskuse. Glavni razlogi za to so bili, ker se ni večina krščansko-socialnih mandatarjev pridružila njegovim nazorom o ureditvi finančnega razmerja med Avstrijo kot zvezno celoto in posameznimi pokrajinami, kakor tudi ne glede finančno-centralistične ureditve države. Na konferenci deželnih glavarjev je prišlo do nepremostljivih nasprotij med kancelarjem in glavarji. Deželni glavarji so odklonili zahtevo finančnega ministra, da se naj Avstrija v finančnem oziru upravlja centralistično in da se deželam nakazujejo gotovi dohodki. Finančni minister je tudi odklanjal zahtevano finančno avtonomijo občin, mest in dežel. Zvezni kancelar je obvestil o svojem sklepu vodstvo krščansko-socialne stranke s pripombo, da je njegov sklep nepreklicljiv, da obdrži svoj poslanski mandat in da priporoča za svojega naslednika poslanca dr. Rameka.

Nemčija in Rusija.

Te dni so se pričela pogajanja za sklep rusko-nemške trgovske pogodbe. Nemški poslanik grof Brockdorff-Rantzau je rekel pri tej priliki: »Nemški narod vé, da mu je odprta predvsem pot na vzhod in se zaveda pomena tega pota. Nemški narod bo nastopil to pot kot prijatelj Rusije. Če bo Nemčija podpirala Rusijo, Rusija pa Nemčijo, bo s tem dana za svetovni mir najtrdnjša podlaga.«

Razorožitvene konference.

Pred kratkem se je vršila med vladama Zedinjenih držav Severne Amerike in Anglije neobvezna izmenjava misli glede razorožitvene konference. Eno konferenco je nameravalo Društvo narodov, drugo pa Amerika. Sedaj je verjetno, da se bosta obe konferenci vršili. Konferenca

Društva narodov se bo bavila predvsem z razoroževanjem na kopnem, dočim bo po ameriški želji sklicana konferenca predvsem služila pretresu dodatnih predlogov k washingtonski pogodbi. Na slednji bodo napravili poizkus, vključiti v omejitveno klavzulo tudi lažje vojne ladje in letala. Anglija je mnenja, da bo morala sprejeti omejitvene pogoje zlasti Francija, in sicer glede podmorskih čolnov, češ, da se je svetovni položaj že zboljšal.

VPISITE V VOLILNI IMENIK VSE NAŠE!

Čas za volilne reklamacije do 25. novembra.

Po vseh občinah mnogo naših volilcev ni vpisanih v volilni imenik. Čas za reklamacije poteče prihodnji torek, dne 25. novembra. Občinski uradi po deželi morajo volilne reklamacije sprejemati do 6. ure zvečer.

Reklamirajte takoj vse naše, ki niso vpisani!

Reklamirajte vse vojake, ki se bodo do dne 8. februarja vrnili.

Reklamirajte vse naše mladeniče, ki so 8. novembra 1924 bili stari 21 let.

Reklamirajte vse tiste naše prijatelje, ki 8. novembra bivajo 6 mesecev v občini.

Reklamirajte vse naše državne nastavljenke in železničarje, ki so se pred 8. novembrom naselili v našem kraju. Ti-le imajo takoj volilno pravico, četudi ne bivajo šest mesecev v občini.

Izreklamirajte vse umrle in take, ki so se že pred 6 meseci stalno naselili v drugi občini.

Če hočete koga vpisati, izročite občinskemu uradu potrebne dokumente: domovnico ali delavsko knjigo, krstni list ter občinsko potrdilo, da bivajo dotični vsaj šest mesecev v tem kraju. Ako pa hočete koga izbrisati, pa prinesite na občinski urad mrtvaški izpisek, oziroma potrdilo občinskega urada, da biva dotični že 6 mesecev v drugi občini.

Župani naj reklamacije predložijo reklamacijski komisiji (odboru) v razpravo in o sklepih pisмено obvestijo osebe, ki so reklamirale. Sklepe reklamacijske komisije (katere morajo podpisati trije člani občinskega odbora), je treba takoj z vsemi akti poslati okrožni sodniji.

Prosimo naše župane, da se strogo držijo zakona in reklamacije takoj rešijo. Ako kak znanec nima dokumentov, zadostuje, da mu občinski urad izda v volilne svrhe koleka prosto potrdilo, da je naš državljan, star 21 let, in da biva nepretrgoma vsaj 6 mesecev v občini.

Somišljeniki, agitatorji, prijatelji!

V zadnjem trenutku vas opozarjamo: Ne zanesite se, da ste vpisani! Prepričajte se! Poglejte pri občinskem uradu, ali so vsi vaši domači (sinovi, bratje, oče, strici, hlapci, viničarji, delavci, sosedi, prijatelji itd.) v volilnem imeniku!

Pri tokratnih volitvah bo odločeval vsak glas!

Prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 23. nov., igramo v Društvenem domu tridejanko »Užitkarji.« Predstava, združena s proslavo 50letnice pisatelja Meška, se vrši ob treh popoldne po večernicah. Vsečina igre je zanimiva za stare in mlade in je prav primerna za naše kraje. Pred in med igro udarjajo tamburaši in mešani zbor zapoje par pesmi. Pri predstavi sodeluje domačin g. M. Furjan, član Ljudskega odra v Mariboru. Pridite v obilnem številu! Vabimo še posebno sosede-okoličane, ki so ljubitelji poštene zabave in poučnih iger, ki bi radi vedeli, kako je živel, delal in trpel letošnji slavljeneec slovenskega ljudstva, rojak Slovenskih goric, pisatelj in pesnik Ksaver Meško.

Sv. Rupert v Slov. gor. Naš novi »Orliški krožek« priredi v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob 3. uri, v prostorih stare šole, gledališko predstavo »Goslarica naše ljube Gospe.« Prijatelji mladine in prosvete, pridite in pogledajte si to krasno igro!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 23. novembra ob pol 4. uri v Slomškovi dvorani popolnoma novo petdejsko igro »Kmet tožbar«, ki nam jasno dokazuje, kam privedejo kmeta vedne tožbe in kaj rodi sinova ljubezen do očeta. V spored so vpletene tamburaške točke in narodne pesmi »Slovan na dan« in »Planinarica«. Prijatelji poštene ljudske izobrazbe pridite v obilnem številu.

Katoliško prosvetno društvo v Št. Petru pod Sv. gor. slavi dne 8. decembra t. l. blagoslovitev društvene zastave, posvečene slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu, kojima na čast bodo dne 7. decembra zažigali kresove in bengaličen ogenj. Na praznik dne 8. dec. je ob 5. uri zjutraj budnica po trgu, ob 7. uri slovesen

vhod v župno cerkev, kjer se vrši blagoslovitev zastave, zabijanje žebeljev, pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo članov. Med sv. mašo igra godba. Po sv. maši se vrši zborovanje društva in delegatov raznih organizacij v kaplarni in ustanovitev orlovskega odseka. Občinstvo se naproša, da priskoči z izdatnimi prispevki društvu na pomoč, koje dolguje še precejšnjo svoto na društveni zastavi. Kot ljubitelja kmetske mladine sta se izkazala med mnogimi darovalci pred vsem: g. dr. Josip Hohnjec, koji je društvu podaril 1000 kron, in gospa Jozefa Ulčnik, botra društveni zastavi, koja je poklonila v ta namen 1200 kron. Iskrena hvala!

Dr. Gregorečeva proslava pri Sv. Urbanu pri Ptuj. V nedeljo, dne 9. novembra, je bila pri nas proslava našega rojaka, nedavno umrlega g. dr. Lav. Gregoreca. Cerkovni govor je imel urbanski rojak g. Vinko Poljanec, župnik v Škocjanu na Koroškem in koroški deželni poslanec.

Tedenske novice.

SAMOSTOJNOST NAŠIH OBČIN HOČEJO VZETI.

Naše male in srednje občine hočejo ukiniti in jih združiti v velike. Kdo? Sedanja vlada. Zakaj? Vzeti hočejo nam Slovincem še tisto trohico samostojnosti, ki smo jo imeli. Kako hočejo to napraviti? Občine bi morale v bodoče obsegati 2000 do 5000 prebivalcev. In tem občinam bodo Pašičevi in Pribečevičevi ljudje vsilili svoje komisarije in tajnike. Okrajna glavarstva so že poslala okrajnim zastopom poziv, naj se takoj izjavijo, kako se naj izvrši zlaganje občin. Mariborsko okrajno glavarstvo levi breg je izdalo odlok o tej zahtevi pod št. 28861-24. V tem odluku pravi okrajno glavarstvo, da vlada pripravlja tak zakon, s katerim bi se male občine ukinitile in da je radi tega treba pripraviti vse potrebno.

Če se ta nakana izvrši, potem bodo v hribovitih krajih združili 3 do 5 župnij v eno občino. N. pr. Sv. Lovrenc na Pohorju, Puščavo in Ruše v eno; Tinje, Šmartin in Sv. Venčesl v eno občino. V Slovenskih goricah bi n. pr. župniji Sv. Jurij in Sv. Benedikt bile ena občina. Ljudje bi imeli silno daleč do občinskega urada. Pri občini dobijo v tem slučaju glavno besedo komisariji in tajniki, ki jih bo določala vlada.

Kakor izvemo, bo ogromna večina okrajnih zastopov ugovarjala proti zlaganju občin in proti ukinitvi samostojnosti naših občin.

Lepe reči se nam obetajo pod nasilno vlado Pašič-Pribečevičevo. Mi pa pravimo, da drevesa, ki jih ta vlada sadi, ne bodo zrasla do neba. Krivica še nikdar ni konč-noveljavno zmagala.

Zopet kuluk in višji davki! Vlada je ustavila vsako državno podporo za okrajne ceste. Slovenci plačujemo 150% deželnih doklad za ceste. Tudi ta denar, ki je samo naš, nam ga nočejo dati nazaj. Kaj Pašičevim in Pribečevičevim in Žerjavovim ljudem mar naše ceste, če prepadajo! Samo, da imajo naš denar. To jim je glavno. Sedaj pošilja gradbena direkcija okrajnim zastopom pozive, da naj zvišajo okrajne doklade, ali pa uvedejo kuluk za vzdrževanje cest. Daleč bomo prišli, če bo sedanja vlada ostala na krmilu. Ljudje božji, premislite vse to, kar se dogaja v novejšem času. Edina rešitev, da pridejo iz teh nesreč, je, da pri prihodnjih volitvah vržemo sedanjo vlado.

Siromaki v občinah Sv. Križ in Rošpoh pri Mariboru, ki so bili prizadeti po hudi toči meseca maja letošnjega leta, dobijo po prizadevanju poslanca Žebota nekaj koruze brezplačno na razpolago. Za Sv. Križ je določeno 3000 kg, a za gornji del Rošpoha (Sv. Urban) 2000 kg. Koruza je določena za uboge viničarje in bajtarje. Vagon s koruzo je že dospel. Za imenovan občini bo razdeljeval koruzo okrajni zastop na nasvet občinskega predstojništva. Ptujski okraj dobi 5000 kg koruze.

Novice od Sv. Križa pri Mariboru. Ko je pretekli teden (v torek) pomagal Jurij Robič seliti Kapuna, viničarja na Minklovi hubi, je padel, sedeč spredaj na težkoobloženem vozu, naprej pod voz, ki mu je polomil prsni koš. Režežu se v mariborski bolnici niso mogli pomagati. Kako pretresljiva je usoda človeka! Kako vesel je še bil mož par tednov poprej, ko je njegov sin obhajal poroko, sedaj ga že krije črna zemlja. Govori se, da ima njegovo smrt na vesti alkohol! — Vrlji igralci našega prosvetnega društva vabijo prav ujudno vse domačine in vse drage sosede, ki ljubijo pošteno zabavo, naj se ne ustrašijo malenkostnih težav, ki bi jih imeli v nedeljo, dne 23. t. m., k Sv. Križu. Nekaj uric neprisliljene, nepozabljive zabave jim bo poplačalo ves trud obilo! Vabijo vas k zabavi prireditvi ob treh popoldne: dve teti, ena iz Amerike, druga iz Rusije, zabavati vas hoče, o groza in strah, črni zamorec! Najhujše ga bo pa lomil mutasti muzikant, ki že sedaj pravi, da se boji, da mu bo občinstvo od smeha popokalo. Na vsak način se pripravite na nepričakovane prizore in pridite nas obiskat v obilnem številu!

Cesta Sv. Peter niže Maribora—Nebova—Sv. Lenart. Na vlogo občin Sv. Peter, Grušova itd. za zgradbo okrajne ceste iz Sv. Petra čez Nebovo in Grušovo do Bombeka pri Sv. Marjeti, katero je poslanec Žebot predložil ministrstvu gradjevin in gradbeni direkciji, je dobil mariborski okrajni zastop uradni odgovor od vlade. V tem odgovoru pravi gradbena direkcija, da je vlada pripravljena prispevati 50% k skupnim stroškom te zgradbe, ki bi znašali približno 4½ milijona dinarjev. Okrajni zastop je odgovoril, da je pripravljen prevzeti ostalih 50% stroškov za zgradbo te potrebne cestne zveze. Od vlade in gradbene direkcije je sedaj odvisno, da izvrši, kar je obljubila.

Kaj bo z novim mostom čez Dravo med Selnico in Rušami? Pripravljalni odbor za zgradbo mostu čez Dravo pri Selnici se je obrnil na vsa pristojna ministrstva za podporo. Do danes še ni dobil točnega odgovora. O tej stvari je razpravljali tudi mariborski okrajni zastop, ki je na predlog poslanca Žebota sklenil: Da je zgradba tega mostu nujno potrebna, se potrjuje in vladi priporoča, da iz svojih sredstev omogoči čimprejšnjo zgradbo mostu. Okrajni zastop je pripravljen prispevati primerni znesek. O višini zneska bo sklepal, ko se bo načrt začel izvrševati.

Občinsko cesto, ki pelje iz Maribora ob meji krčevinske občine v Kamnico, je okrajni zastop v svoji zadnji seji do Vodenikovega križa prevzel v svojo oskrb.

Smrtna kosa pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Prav žalostno so peli zvonovi, ko smo v soboto, dne 15. novembra polagali v hladen grob nadvse ljubljenega moža Franca Peršuh, posestnika v Gor. Pleteljah. Dolgo trajna mučna bolezen je povzročila prerano smrt predragega moža, preskrbnega očeta in ljubljene nam strica. Ljubil je svoje otroke ter neumorno skrbel za nje. Ni se bal nobenega truda, tudi najslabše vreme ga ni zadrževalo, da ne bi šel na pot, če je bil le malo pripravljen, da naredi otrokom veselje. Vsega se je daroval njim — in zato so tako močno plakali ob njegovem grobu. — Saj smo ga ljubili vsi, ki smo ga poznali, ker bil je mož na svojem mestu, delaven, pošten in poleg tega vedno vesel in do vseh prijazen. Kjerkoli je mogel, je priskočil na pomoč — in zato ga je ljudstvo spoštovalo daleč na okoli. Dolga vrsta zalujočih ga je spremljala na zadnji poti — in vsi smo jokali, ker vemo, kako blagega moža smo izročili materi zemlji. Šel si od nas — a spomin na te živi med nami! Naj ti bo zemljica lahka — a usmiljeni Bog pravičen plačnik tvojih dobrih del! Na svidenje nad zvezdami!

Železniška nesreča na Pragerskem. Okoli polnoči 18. t. m. se je pripetila na postaji Pragersko železniška nesreča, ki je na srečo zahtevala v glavnem blagovno škodo. Na postaji Pragersko je privozil mešani vlak iz Čakovca, ki je razven potnikov vozil tudi veliko tovarnega blaga, zlasti konj iz Medžimurja. Ko je prispel na tračnice, ki so spojene s progo proti Mariboru, je privozil z nasprotni strani od Maribora tovorni vlak. Ker ni bilo znamenja, da je proga zaprta, je hotel tovorni vlak na tiste tračnice, po katerih je vozil mešani vlak. Na tem delu proge pa cesta znatno visi, vsled česar je tovorni vlak vozil z večjo hitrostjo in ga strojevodja ni mogel o pravem času ustaviti. Posledica je bila, da je tovorni vlak zavozil v mešanega. Stroj tovarnega vlaka je zadel nekoliko bolj zadaj in je tovarne vagone mešanega vlaka s svojim močnim sunkom prevrnil. V mešanem vlaku je bilo neznatno poškodovanih par potnikov, pač pa so veliko škodo trpeli vagoni tovarnega vlaka. Konj, ki so se vozili v tovornem vlaku, je več težko ranjenih in neznano kam je izginil tudi eden od konjskih spremljevalcev. Mešanec, ki je trčil v tovorni vlak, je prispel v Maribor z dveurno zamudo.

Iz volilnega boja pri Sv. Antonu v Slov. goricah. G. nadučitelj Anton Vogrinec je pri zadnjih državnoborskih volitvah agitiral za dve stranki, za demokrate in za radikale. Za letošnje občinske volitve je sestavil kandidatno listo pod imenom: »Volilci izven strank.« Za sedajne državnoborske volitve pa pravi, da bi morala veleslaba Pašič in Pribečević nastopiti skupno kot ena stranka, ki bi se baje kratko lahko imenovala: »Stranka PP kalinov.« Kot priganjača za to veleslaba stranko bi g. nadučitelj porabil svoja verna sluga Ljudovika Štumpf, ki je kot bivši gimnazijec spravil do učitelja, in Jerneja Zimčič, ki je svojo ljudskošolsko izobrazbo spravil celo do župana s tem, da se je sam volil. Radovedni smo, v kateri občini bodeta nalovila največ kalinov.

Otvoritev nove železniške proge Ormož—Murska Sobota bo v nedeljo 23. t. m. Za zgraditev te proge so se trudili poslanci Slovenske ljudske stranke že pod rajno Avstrijo. Ena pglavitnih zahtev Jugoslovanskega kluba po prevratu je bila zgoraj imenovana železniška zveza. Da je proga dokončana in bo izročena prometu 23. t. m., se ima Slovenski štajer zahvaliti edinole prometnemu ministru Sušniku. V nedeljo pa si bo lastil zaslug železniške zveze Ormož—Murska Sobota — šiba božja Slovenije — dr. Gregor Žerjav! Prepričani smo, da bo naše dobro prleško ljudstvo znalo sprejeti policajdemokratsko gospodo, ki se bo pripeljala k otvoritvi nove železnice samo pit ter popivat na državne stroške, a niti z mezincem ni zganila, ko je šlo za udejstvitve te tolikanj važne proge! Priprosti narod dobro pozna pavovo perje, s katerim se hoče ob priliki otvoritve železniške zveze Ormož—Murska Sobota okriti dr. Žerjavova aglomerkurska družba!

Pisatelj Franc Ksaver Meško kot častni občan. Od Sv. Tomaža pri Ormožu smo prejeli: Tukajšnji občinski odbor je v svoji seji dne 10. t. m. imenoval enoglasno g. F. K. Meška, župnika in pisatelja, za častnega občana.

Smrt našega zvestega pristaša v Šmihelu n. Mozirjem. Dne 1. novembra t. l. je umrl posestnik Janez Konečnik v starosti 66 let. V enomesečni hudi boleznii je bil popolnoma udan v voljo božjo, med tem časom je bil dvakrat previden s sv. zakramenti. Pokojni je bil pristaš SKZ in naročnik našega lista. Njegovi trije sinovi so padli v vojni, četrti je sledil glasu Gospodovemu in je kot misijonski brat v misijonišču v Grobljah. Skrbnemu gospodarju in očetu želimo večni mir, žalujočo ženo in hčere naj tolaži zavest, da se zopet snidejo onkraj grobal

Orjuna na Dobni, pa na zavedni Dobni! Kaj ne, g. očka Žerjav dr. Gregor na ministrski stol, po sili ste vsedli, ste vi se tam doli! Boste nas bičali, to znamo. Mi pa Dobrnčani prisegamo sveto danes: čim več šikan boste spustili na mirno, katoliško in pošteno slovensko ljudstvo; tem strašnejši bode vaš in vam enakih odločilni poraz v

bitki nd 8. svečana 1925 pri volilnih skrinjicah. Trdno uverjeni, da pri nas ne bo krivici, neredu, medsebojnemu sovraštvu in nasilju prodanih duš, katere vodijo trije zli duhovi, grobokopi dražestne Jugoslavije. Številka tri se hoče pa tudi pri nas udeleževati. Imena treh nedomačinov še danes zamolčimo. Toda ne pride Vam naj na misel več ideja, orjuno tukaj ustanavljati. Sto- in stokrat si temeljito premislite, predno bi šli sejat vihar, ker želi bi burjo takšno, da se Vam niti ne sanja. Več kot užaljeni smo na našem narodnem ponosu, da bi nas trojica tako različne starosti in tako različnih poklicev učila narodnosti. Ko smo dolga desetletja bili neizprosni boj proti prusaškemu Grazu, kateri je imel glavno besedo v tukajšnjih toplicah. Njegovi organi so večkrat imeli ne ravno prijetno zabavo, okušati tude pesti zavednih slovenskih fantov, če so le preveč heilali in izzivali narodni čut. Toliko za danes o trojici. Storite, dragi Dobrnčani in vsi Slovenci svojo sveto versko, narodno in patrijotično dolžnost! Agitirajte od hiše do hiše! Poučujte nevedne, bodite omahljive ter razložite vsakomur, da gre sedaj na dan 8. februarja 1925 pri volitvah za odločilno zmago. Ali si naj pustimo vzeti vero naših očetov in pradedov, ki nam je bila mnogokrat edina uteha?! Ali si naj pustimo vzeti našo narodno samobitnost in neodvisnost?! Slabi patrijotje bi tudi bili, ako bi dali glasove ljudem, kateri so roparsko kradli milijone s krvavimi žulji skupaj spravljenega in plačanega državnega denarja. Živel 8. svečan 1925, praznik vstajenja pravice! Živela zmaga luči nad temo!

Iz laškega okraja. Poleg pijančevanja je gotovo zelo velika napaka našega ljudstva brezmejno tožarenje, ki je zelo razširjeno v našem okraju. Ljudje se tožujejo za take malenkosti, da ni vredno, in napravljajo sebi in sosedom nepotrebne stroške in dolgo trajajoče sovraštvo. Že nesmrtni Krek je v svojih spisih in na shodih ostro nastopil proti nepotrebnim tožbam. Pred kratkim smo čitali v nekem ljubljanskem časniku dogodbičo, da je v mestu Kolon umrl odvetnik, kateri je napravil oporo tako, da je svoje premoženje zapustil za norišnico. Na drugi strani oporoke pa je zapisal opombo: »Norci so mi premoženje skupaj spravili, norcem ga tudi zapuščam.« K temu nimamo kaj pristaviti.

Most čez Savinjo pri Sv. Marjeti poleg Rim. toplicah. Most čez Savinjo se je pričel graditi. Denarja in materijala je že precej skupaj, vendar še vsega manjka. Naj se vendar prizadeje interesenti zganajo in storijo, kar je v moči, da bo most že do Božiča letos gotov!

Pri blagoslovljanju Zelenkove kapele na Žitnicah se je nabralo za domače Bralno društvo 129 din., in Berličevega križa v Spodnjem Gasteraju 162 din.; na sedmini g. Terezije Brglez pa za Dijaško večerjo v Mariboru 105 din.

Katoliški misijoni so na Slovenskem edini splošen in najbolj razširjen misijonski list. Prinaša poučne članke o vseh misijonskih zadevah. Ima zveze z vsemi slovenskimi misijonarji in objavlja njihova izvirna poročila iz misijonskih dežel. Poroča o vsem katoliškem misijonskem gibanju doma in v misijonskih deželah. Prinaša lepe resnične dogodbe, v katerih opisuje požrtvovalno delo katoliških misijonarjev in spodbudno življenje novoizpreobrnjenec. Vsaka številka ima najmanj 4 do 5 slik. Ima zveze z 170 misijonskimi katoliškimi časopisi. Stane pod skupnim naslovom 10 din., za posameznika pa 12 din. Letos je postal tudi uradno glasilo Družbe za širjenje vere. Naroča se pod naslovom: Katoliški misijoni, Ljubljana, Tabor 12.

Misijonski koledar 1925 je izmed vseh letošnjih koledarjev najlepši po opremlenosti in najzanimivejši po vsebini. Krasi ga živa naslovna dvobarvna slika. Obsega 128 strani. Med besedilom je kakih 50 slik iz raznih misijonskih pokrajin. Vsebinska je zelo zanimiva in raznovrstna. Med sotrudniki srečavamo največje misijonske sodobne strokovnjake poleg znanih domačih slovenskih misijonarjev. Kdor si ga ni še naročil, naj to stori takoj. Preč. gg. duhovnike, ki so ga prejeli, uljudno prosimo, da ga ljudem blagohotno priporoče. Naroča se v Ljubljani, Tabor 12. Stane samo 7 din.

O, kako prijetno! vzlikne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elsa-mila v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri vporabi so jako štedljiva, radi tega poceni! Dobe se v petih raznih vrstah (lilijino, glicerino, borakovo, katranovo in milo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU BUG. V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatg 341, Hrvatska.

Trajnost obuvale najdete pri čevlarskem oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobi obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrapce, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Specialist za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavic v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od 9. do 11. in od 15. do 16. ure.

Kislim vinom odvzame Radenska voda vso kislino.

Gospodarstvo.

POSKUŠNJE Z UMETNIMI GNOJILI.

Če hočemo umetna gnojila z uspehom rabiti, moramo jih najprej preizkusiti na malem prostoru. Najprej se je treba prepričati, kakšna gnojila so za naše kraje in

našo zemljo prikladna in kako bi se izplačal nakup umetnih gnojil.

Učenjaki so dognali, da potrebujejo poljske rastline, kakor tudi rastline ostalih kmetijskih kultur za svojo rast 10 vrst hranilnih snovi, od katerih je treba zemlji dovažati troje v tej ali oni obliki in sicer dušika, kalija in fosforove kisline. Apna, železa, kremenjaka, natrona, magnezija, žvepla in klora se nahaja v vsaki zemlji navadno dovolj. V nekaterih krajih je več dušika, v drugih zopet več kalija ali fosforove kisline, itd.

Profesor Wagner-jeva teorija o gnojenju pravi, da je zaman vsako gnojenje, ako manjka le ena potrebnih hranilnih snovi, odnosno, ako se nahaja ena hranilna snov v zemlji v nezadostni množini. Nič nam torej ne pomaga gnojenje s Tomasovo žlindro, ako vsebuje zemlja premalo kalija ali fosforove kisline, kajti le ob sorazmerni množini vseh hranilnih snovi v zemlji se morena nadejati uspešne rasti kmetijskih rastlin pod ugodnimi podnebnimi razmerami.

Poskusi z umetnimi gnojili se lahko delajo na različne načine. Če hočemo napraviti čisto natančne in pravilne poskuse, se moramo odločiti za enako velike poskusne prostore, da lahko primerjamo uspehe takšnega gnojenja. Za poskuse zadostujejo prostori, ki so po 100 kvadratnih metrov veliki. Če hočemo prostore v obliki kvadratov, naj meri vsaka stran 10 m, če pa jih hočemo v obliki pravokotov, vzamemo najboljše 20 m dolge in 5 m široke prostore. Za gnojilne poskuse rabimo najmanj štiri prostore a 100 kv. metrov površine.

Da moremo izvedeti, ali primanjkuje zemlji fosforove kisline ali ne, moramo pognojiti en prostor s superfosfatom, obenem pa tudi še s kajnitom in čilskim solitrom, drug prostor pa le s kajnitom in čilskim solitrom. Če dobimo na prvem prostoru več pridelka, je to dokaz, da manjka v zemlji fosforove kisline. Če bi v svrhu poskusa pognojili prvi prostor le s superfosfatom, drugega pa bi pustili nepogojenega, bi se sicer tudi lahko prepričali, ali manjka v zemlji fosforove kisline ali ne, toda le v tem slučaju, če se nahaja v zemlji zadosti kalija in dušika. Ako bi pa teh primanjkovalo, ne zaleglo bi dosti gnojenje s superfosfatom, tudi če je zemlja revna na fosforovi kislini. Vpoštevatvi moramo namreč Wagnerjevo tezo, ki govori, da mora biti zemlja preskrbljena z zadostno množino vseh redilnih snovi in da ne pridejo posamezne hranilne snovi nikoli do pravega učinka, kakor hitro primanjkuje drugih. Če primanjkuje v zemlji na primer kalija in fosforove kisline, tedaj nam gnojenje s samo fosforovo kislino, to je s superfosfatom ali Thomasovo žlindro malo ali celotič ne koristi. Navedene osnovne pojme o gnojenju bi moral vedeti vsak napreden gospodar, ki hoče zvišati na ta način svoje pridelke in večina neuspehov pri gnojenju z umetnimi gnojili bi izostala.

Da zvemo, ali primanjkuje zemlji kalija, moramo tretji prostor pognojiti na primer s superfosfatom in čilskim solitrom ter primerjamo na to pridelek na prvem prostoru s pridelkom, katerega smo dobili na tretjem prostoru. Na isti način preiščemo zemljo v svrhu ugotovitve, ali je v njen zadosti dušika ali ne. Treba nam je le četrti prostor pognojiti s superfosfatom in kajnitom ter primerjati pridelek z onim na prvem prostoru.

Za gnojilne poskuse vzamimo na površino 100 kv. metrov po 50 kg superfosfata, ki mora vsebovati 16 odstotkov lahko raztopne fosforove kisline, po 4 kg kajnita in po 4 kg čilskega solitra. Gnojila je pomešati s suho prstjo in po celi površini enakomerno raztrositi. Poskušnje je delati najboljše pri krmskih in travniških rastlinah, ali pa pri žitu, ker se pri teh rastlinah gnojenje najboljše pozna. Če smo s poskusi dognali, katero umetno gnojilo je za našo zemljo najbolj prikladno, potem lahko dotično gnojilo uporabljamo v večji meri. Vendar pa tudi tedaj ne pozabimo izračunati, ali se nakup umetnih gnojil izplača z večjim pridelkom, ali z drugimi besedami, ali vrednost večjih dohodkov, ki smo jih dosegli z gnojenjem poplača stroške gnojenja.

Pripomniti je, da se dobe umetna gnojila za poskuse v malem pri Kmetijski družbi v Ljubljani, kakor tudi pri posameznih privatnih tvrdkah (Toneje v Mariboru) brezplačno na razpolago. Poročati se mora le o rezultatu takih poskusov.

Vekoslav Štampar, ekonom.

SADNA RAZSTAVA V ŠMARTNEM OB PAKI.

Paška kotlina s sosednjim ozemljem, — to je južni del šoštanjskega sodnega okraja, — se je letošnje jeseni zares odlično proslavila! Podružnica Sadjarskega društva za Slovenijo v Šmartnem ob Paki je namreč priredila od 5. do 8. oktobra t. l. veliko sadno razstavo, ki je vspela nad vse pričakovanje dobro. Tako na Paki, kakor tudi v sosednjih občinah se sadjarstvo že desetletja sem prav veselo razvija. Saj je pa tudi tukaj izredno milo podnebje in je lega in zemlja za sadjarstvo tako ugodna, da si ne moremo misliti ugodnejše. Zato je pa tudi — v dobrih letih seveda — pridelek izvanredno obilen in po kakovosti prvovrsten. Ali širša javnost je doslej le malo vedela za obilni in razkošno lepi pridelek teh blagoslovljenih krajev in ravno to dejstvo je v prvi vrsti napotilo vzorno delavni odbor te podružnice, da je zamislil to lepo prireditve in ta sklep tudi častno izvršil. V štirih prostornih in svetlih sobanah tamošnje šole je bilo na belo pogrnjenih, s cvetjem in zelenjem okusno okinčanih mizah kaj prikupljivo razloženo prelepo sadje in grozdje iz solčnih paških holmov, iz mozirske okolice, iz sadjarsko zelo probujenih občin Št. Andraž in Št. Ilj ter še iz raznih drugih krajev. Razstavo si je ogledalo mnogo odličnih obiskovalcev, med njimi prevz. g. knezoškof dr. Andrej Karlin, potem več kmetijskih strokovnjakov in drugih veljakov od blizu in daleč in prav so se kar najbolj pohvalno izrazili o prelepo vspeli prireditvi. Človek je bil

resnično v zadregi, kaj bi naj občudoval bolj, ali zalo razvrstitev, ali bohotno lepo sadje. Nekateri razstavljalci, kakor gospa trgovka Mikuševa, g. veletrgovec Pevec iz Mozirja, g. graščak baron Warsberg, č. g. župnik Presker so sestavili zelo lepe skupine, a tudi kmečki sadjarji — in teh je bila pretežna večina — med temi v prvi vrsti gg. Plesec, Drev in Jerman, so razložili bogate zbirke prvovrstnega sadja in grozdja. Prav častno je bila zastopana izključno kmečka občina St. Andraž. Znani sadjar Fr. Brinovšek in vrli moderni vinogradnik Fr. Maurer s prelepim grozdem sta se posebno odlikovala. Drevesničar g. Dolinšek iz St. Pavla je razstavil krasna drevesca, g. Kozovinc iz Sevnice pa prav soliden sadni mlin. Le škoda, da nismo imeli prilike videti praktične Rudlove preše! Naravnost ganljivo je bilo videti naše kmečko ljudstvo, posebno žene in otroke, ki je trumoma prihajalo in z mokrimi očmi strmelo v vso to zalo cvetje ljube rojstne grude.

Dne 5. oktobra po zgodnji maši se je otvorila razstava na kaj slovesen način. Odličnega in priprave občinstva je bilo toliko, da se je kar trlo, godba, zastave in majiči, slavoloki in nešteti venci, ki so jih menda celi teden pletle neutrudne roke vrlih paških deklet. Vse se je združilo, da bi dalo prireditvi kar največji sijaj. Namestnik velikega župana, g. inženir Zidanšek, zastopnik centralne Sadjarskega društva g. kletarski nadzornik Gombač, zastopnik Kmetijske družbe g. inženir Lah so v prisrčnih besedah pozdravili prireditev in povdarjali njen velik gospodarski pomen. Razstavo so si ogledali učenci malone vseh šol iz okolice.

Da se je razstava tako vrlo obnesla, je pač v prvi vrsti zasluga podružničnega odbora, posebno njenega neumorno delavnega predsednika g. Plesca. Kaj vrlo so pomagala paška dekleta, potem učiteljstvo, domači obrtniki, v prvi vrsti gospa Mikuševa, ki je res mnogo žrtvovala v prilog prireditvi. Namen, katerega so si začrtali prireditelji, je bil v polni meri dosežen! Razstava je domačine in sosedse za sadjarstvo le še bolj vspodbudila in naravnost inavdušila, sadnih kupcev iz juga pa je došlo na Pako že nad 30 in ti so cene sadju mahoma dvignili za tri krone in več pri kilogramu. Razstava je torej pripomogla, da se je dobilo za sadje tu in v okolici nekaj stotisočev več, kar je že samo na sebi prav lep uspeh.

Ne bilo bi prav, ko bi se ob naglašanju krasnega razvoja tukajšnjega sadjarstva ne spominjali vsaj nekaterih mož, ki so na tem polju že pred desetletji orali celino. Eden izmed najodličnejših sadjarjev prošle dobe, graščak baron Warsberg, je ustvaril tukaj na svojem posestvu krasen in veleobširen sadovnjak, katerega je negoval z vso skrbjo in ljubeznijo. Naravno, da je tak vzgled ugodno uplival na okolico. Župnik Kolanič in kaplan Bauman sta z živo besedo in dobrim vzgledom mnogo storila. Veliko dreves je vzgojil in zasadil vrtnar Fridolin Skaza. On je bil tudi eden izmed prvih, ki so začeli pošiljati tukajšnje sadje v daljino tujino. Od doma do doma je romal učitelj g. Jurij Piliš ter cepil in množil boljše sadne vrste. Dandanes pa deluje sadjarska podružnica tukaj pač tako intenzivno, da prekaša za enkrat gotovo vse svoje sestre v Sloveniji. No, in mozirosko okolico je zasadjaril odlikovani starina Praprotnik in so mu bogati nasadi v tamošnjem kraju najlepši spomenik. Navdušen sadjar, velepos. Ivan Krajnc v St. Ilju je s sedajnim šoštanjskim šolskim ravnateljem Trobejem ustanovil pred več kot 30 leti Sadjarsko društvo za šoštanjski okraj in to društvo je vzgojilo in razdelilo nešteto sadnih dreves. Priredilo je tudi leta 1900 veliko sadno razstavo v Šoštanju, ki je jako lepo vspela in mnogo pripomogla k dvigu sadjarstva v okraju. Vsem tistim torej, ki so delovali za procvit te lepe in dobičkanosne panoge, bodi preveseli razvoj sadjarstva najčastnejše zadoščenje.

Tržni dan v Mariboru dne 15. novembra 1924. — Vkljub pritiskajočemu mrazu je bil ta tržni dan prav dobro preskrbljen, pa tudi dobro obiskan. Slaninariji so pripeljali 49 včozv svinjine in so prodajali meso po 15 do 40 din., slanino po 35 din., drob pa po 20 din. 1 kg. Domači mesarji so ostali pri istih cenah, kakor pretečeni teden, t. j.: govedino po 23 do 25 din., teletino po 25 do 30 din., svinjino po 27 do 30 din., jagnjetino po 20 do 20 din. — Perutnine je bilo okoli 800 komadov, posebno dosti je bilo puranov. Cene so od preteklega tedna precej poskočile. Kokoši in piščanci so se prodajali po 20 do 60 din., race po 50 do 80 din., gosi po 70 do 120 din., purani po 60 do 175 din. komad. Perutnine in posebno puranov se je radi bližajočih se božičnih praznikov mnogo prodalo. — Krompir je še po isti ceni, 10 din. za mernik (7½ kg), čebula 3 do 5 din. venec, glavato zelje 1.25 do 5 din. komad, kislo zelje 4 din., kislja repa 2 din. kg, jabolka 2 do 5 din., hruške 3 do 10 din., grozdje 8 do 17 din., kostanj 2 do 3 din., pečeni 6 din. liter, maslo 44 do 45 din., kuhano 54 din. kg, bučno olje 33 do 34 din. liter, jajca 2.25 do 2.50 din., Citrone 50 para do 1.75 din. komad. — Lesene in lončene robe pa to pot ni bilo toliko na trgu, kakor pretečni teden. Prodajala se je po 20 para do 150 din. komad.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na sejm dne 11. XI. 1924 se je prignalo: 7 konj, 2 bika, 76 volov, 306 krav in 2 teleti, skupaj 393 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 11.75 do 13.25 din., poldebili voli 10.50 do 11 din., plemenski voli od 10.25 do 11.25 din., klavne krave debele od 11.25 do 13.50 din., plemenske krave od 9.50 do 11.25 din., krave za klobasarje od 6.25 do 7.50 din., močlane krave od 8 do 11.25 din., breje krave od 8 do 11.25 din., mlada živina od 11 do 13 din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 14. XI. 1924 se je pripeljalo 313 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75

do 125 din., 7—9 tednov 150 do 213 din., 3—4 mesece 300 do 400 din., 5—7 mesecev 500 do 700 din., 8—10 mesecev 750 do 950 din., 1 leto 1250 do 1625 din., 1 kg žive teže 16 do 18 din., 1 kg mrtve teže 21.25 do 25 din., 1 koza 150 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27 din., II. vrste 22 do 24 din., meso od bikov, krav in telic 20 do 21.50 din., telečje meso I. vrste 27 do 30 din., II. vrste 21 do 25 din., svinjsko meso svež 25 do 35 din.

Sv. Andraž v Slov. gor. Veliki živinski in trgovski sejem se bode vršil letos v soboto, dne 29. novembra.

Proti tatovom mladih smrekovih drevesc. Vsakdo izmed gozdnih posestnikov najbolj vé, kako težko je vzgojiti mlad smrekov naraščaj. Škodljivcev v smrekovih nasadih je vse polno, kakor: trnje, razno robidlje, gozdni pleveli in drugo. Eden največjih škodljivcev pa je človek, ki ob času božičnih praznikov prav občutno redči smrekove nasade. Že začetkom meseca decembra večkrat vidimo kakega fanta ali deklet, ki nese prav lep smrekov vrh v mesto kakemu znancu ali odjemalcu mleka. Zadnji teden pred Božičem pa v okolici Maribora kar mrgoli mestnih pobalinov po gozdovih za smrekovimi drevesci. Res je od raznih oblasti strogo prepovedano, rezati po gozdovih dotična drevesca, gospodar sam pa tudi ne more zadosti paziti, kedaj bo kdo prišel v njegov gozd. Temu se pa odpomore na sledeči način, ki sigurno obrani pred tatvino: Meseca novembra obrežemo vsa smrekova drevesca tako, da niso sposobna za božično drevo. Kajti pokradejo se le takšna, kateri imajo lepo obliko in lep vršič. Zato pa, ako mi spačimo z rezjo vršič smrekovemu drevescu, gotovo ga potem nihče ne bo hotel rezati za Božič! Reže se pa v gornjem delu vršiča, tako da se po dve vejici v nasprotni strani izrežeta in le po dve nasprotni se pustita, pač tako, da koliko mogoče vrh grdo izgleda. To namreč v rasti nič ne škoduje, pač pa obvaruje pred tatvino. Pisatelj tuh vrstic se je godilo leta in leta, da so mu zlikovci pokradli vsako leto lepo število smrekovih drevesc in to še iz novih nasadov. Pazil in nadzoroval sem drevesca ob času, ko se jih navadno največ poreže, pa vse zastoni. Kar čez noč so drevesca zmanjkala! Slednjič pride dobra misel in lansko leto sem obrezal vršičke, tako da sem jih spačil in napravil grde, torej za božično drevo nesposobne, pa ne enega drevesca ni zmanjkalo. Torej, dragi čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, poskusite tudi Vi tako in prihranili si boste jezo in smrekov naraščaj! — Jože Vežjak.

ZITNI TRG.

Trgovina z žitom večinoma počiva. Inozemstvo kupuje zelo malo, pasivni kraji naše države pa so kolikor-toliko še oskrbljeni z najpotrebnejšo zalogo hranil; žitna trgovina se bo razvila bolj proti Božiču, ko se bo porabilo za praznike mnogo moke, in na pomlad. Hud udarec žitni trgovini je zadala tudi naredba novega radikalskega železniškega ministra, da se ukinejo popusti na železnicah za žito, katero bi kupile slovenske zadrage v Banatu. Prepoved te ugodnosti so povzročili slovenski demokrati iz zlobnosti, ker se slovenske zadrage ne nahajajo v njihovih rokah ter oni pri tem ne bi imeli nikakega dobička. — Največ se še sedaj prodaja koruze, posebno umetno posušene, ker druga sedaj še ni sposobna za trgovino. Izvažajo se moka na Čehoslovaško in v Avstrijo, kjer se je končal železničarski štrajk.

Cene so sedaj v trgovini na veliko sledeče: Pšenica bačka 365 do 375 din., srbska 315 do 320 din., bosanska in slavonska 320 do 325 din. Moka nularica 560 do 570 din. Ječmen bački 330 do 340 din. Oves bački 270 do 275 din., srbski 260 do 265 d. Koruza umetno posušena 225 do 230 din.

Na ljubljanski borzi notira žito in poljski pridelki: pšenica domača franko Ljubljana 385 din.; pšenica bačka par. Ljubljana 430 din.; oves bački par. Ljubljana 340 din.; laneno seme franko Ljubljana 675, 730 din.; krompir franko skladišče Ljubljana 120 din.; ajda domača črna franko Ljubljana 250 din.; ajda domača siva franko Ljubljana 235 din. — Fižol ribničan orig. franko Ljubljana 440 din.; fižol ribničan očiščen b-n franko Postojna trans. 545 din.; fižol prepeličar orig. franko Ljubljana 460 din.; fižol mandolon orig. franko Ljubljana 390 din.; fižol mandolon očiščen b-n franko Postojna trans. 495 din.; fižol rjavi orig. franko Ljubljana 410 din.

Hmelj. XXXI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zateč CSR, 15. XI. 1924. Minuli teden se je vršila sprememba na tukajšnjem hmeljskem trgu. Povpraševanje se je dvignilo največ vsled potrebnega kritja naročil in se je dnevno prodalo 60 do 100 bal in sicer največ blaga dobre, in srednje kakovosti po dvigajočih se cenah od 2400 do 2500 čK za 50 kg. Danes se je, majbrž na račun inozemstva, kupilo 20 bal prima hmelja po 2650 čK. Kar je bilo hmelja v »slabih« rokah, je ves razprodan; drugi pa ne ponujajo svojega blaga. Vsled tega je povpraševanje večje od ponudbe in so se cene dvignile za 100 do 150 čK. Pri stanovitnem povpraševanju je razpoloženje zelo čvrsto, cene se pa polagoma dvigajo! — Savez hmeljarskih društev v Žatcu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 68—68.50 din., francoski frank stane 3.65 din., italijanska lira stane 2.95 din., čehoslovaška krona 2.06 din. Za 100 avstrijskih kron je plačati 9 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.50 centimov.

Dopisi.

Vurberg. Pri tukajšnji grajščini je bil nastavljen gozdarski uradnik in oskrbnik g. Pipl, rodom češki Nemec. Vendar se je v par letih naučil prav dobro slovensko govoriti in pisati. Z zadnjim oktobrom je bil pa od okrožnega agrarnega urada nenadoma odstavljen, češ, da je Nemec ter da dobi to službo domačin-Jugoslovian. Nič nimamo zoper ta korak, pa čudno se nam zdi, kako da ravno ta uradnik mora stran, dočim še ravnatelj grajščine g. Gumbert ostane, ki je tudi tujec, nemški žid iz Poljskega, ki se zmirom izdaja za Nemca. Ko bi moral dati svojo dekle v Ptuj v slovensko šolo, se je izdal za Nemca, ter sploh ob vsakem popisovanju se je dal vpisati za Nemca, samo sedaj, ko bi morali uradniki-tujci odriniti, je bil naenkrat Poljak, čeravno poljsko ne zna. Čudno se nam zdi, zakaj se enega uradnika preganja, drugega pa ščiti, čeravno je povsod silno osvojačen ter je že zoper njega šlo nebroj pritožb na merodajna mesta. Razven tega, da je Nemec, je tudi velik nasprotnik tukajšnjega ljudstva, kar se lahko dokaže iz vojnega časa, pa tudi že od poprej. Seveda ta debeluhar prav dobro skrbi za sebe in nekatere uradnike, viničarji, ki delajo leto in dan, pa pravijo, da se jim že hiše podirajo. Opozarjamo okrožni agrarni urad, da, če mora iti eden, naj gre tudi drugi ter se naj nastavi tak domačin, ki se ne bo norca delal iz tistih, ki mu služijo vsakdanji obilni in mastni zaslužek!

Sv. Barbara v Haložah. Po stari krščanski navadi smo obhajali vernih duš dan, pa le samo nekateri. Drugi, zlasti mladina, so se dali zvabiti raje v na stežaj odprta krčmarska žrela ter so šli v krčme, ki so kot »dobre prijateljice cerkve« izrabile tudi to nad vse resno priliko za svoj žep. Krčmarji, kako dolgo bodele trpeli v svojih lokalih proti zakonu pijančevanje?! Ste li res ta zakon obesili na steno! Mladina, spametuj se vsaj ti, ker nevarno je, da se z zmrtjo tvojih staršev zruši tudi njih dom, ako ne bodeš ti že zdaj pomagala z varčnostjo svojim staršem. Oblast, kje si, da bi preprečila popivanje ob takih prilikah ter zlasti med službo božjo zaprla tukajšnje krčme, ki so v neposredni soseščini cerkve. Ali res smejo noč in dan, petek in svetek gostilne biti odprte?! — Najbolj žalostno pa se je isti dan po noči zgodilo v barbarski župniji. Pri kmetu Petroviču je bil slučajno na obisku dober fant Janz Bratušek. Ko je odhajal, so ga na dvorišču napadli razbojniki, ga na zverinski način ustrelili, kmata Petroviča pa pošteno oropali ter izginili brez sledu. Ljudstvo je razburjeno, pa tudi ogorčeno, če ne bodo prišli tem zlikovcem na sled, ker to je v zadnjih letih že drug slučaj nepojasnjenega uboja. Zakaj ne pomaga orožnikom detektiv s policijskim psom?! Če se ne bodo prišlo na sled, si ljudje ne bodo več upali več spati v teh dolgih zimskih nočeh!

Ljutomer. Ob priliki blagosloavljanja prenovljene kapelice posestnika Ivana Novaka v Mekotnjaku so darovali navzoči gosti za Katoliški dom v Ljutomeru 238 D. Prisrčna hvala vsem darovalcem!

Stročja vas. Poročil se je tukaj dne 10. t. m. Janko Jaušovec, poknačelnik tukajšnjega gasilnega društva in odbojnik bralnega društva Stročja vas-Pristova, z vrlo mladenko Toniko Kramperger, članico istega društva. Mlademu paru naše iskrene čestitke! Bilo srečno!

Polzela. Iz mnogih župnij prinaša »Slovenski Gospodar« poročila, kaj se je dobrega, lepega in koristnega storilo. Tudi na Polzeli ne zaostajamo za temi župnijami in v tekočem letu se je pri nas marsikaj spremenilo. Pred vsem smo dobili nove zvonove, katere nam je pobrala svetovna vojska. Po prizadevanju našega neumornega g. župnika smo naročili 2 bronasta zvona, ki nam donita sedaj v družbi tretjega, še iz vojne preostalega. Tudi naša prelepa Gora Oljka je dobila nove zvonove, četudi jeklene in istotako podružnica sv. Miklavža. Župna cerkev, tako potrebno popravila je dobila zunaj in znotraj praznično obleko, zvonik pa novo streho. Cerkev je lepo umetno preslikal slikar g. Vipotnik. Popravljen je tudi cerkvena hiša. Za vso to delo gre največja zasluga gospodu župniku Ivanu Jodl, bivšemu in sedanjemu županu gg. Francu Turnšek in Antonu Mesič, nadalje cerkvenim ključarjem, posebno Francetu Košec. Hvaležni smo jim župljani, hvaležni jim bodo pa tudi naši potomci. — Tudi z organizacijami ne zaostajamo za drugimi kraji. Imamo krepko prosvetno društvo, katero nam večkrat nudi pošteno zabavo; naš Orel je čvrst ter se vedno jače razvija pod vodstvom bratov Franceta in Pongraca Turnšek in predsednika brata Leopolda Špacapan.

Dobrna pri Celju. Javna zahvala. Podružnica Rdečega križa SHS na Dobrni je obdarovala 21 revnih učencev naše šole z oblekami in obuvanjem. Ta velikodušni dar izvalil je revkom solze hvaležnosti, ki naj bodo plačilo odboru in njegovemu požrtvovalnemu predsedniku g. upravitelju državnih toplic Jankoviču. Prisrčna zahvala! — Kr. šolski svet Dobrna.

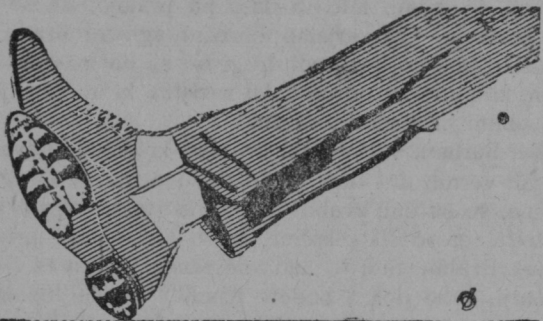
Olimje pri Podčetrtku. Nadučitelj Štefan Firm in njegova soproga, ki sta že dolgo službovala v našem oddaljenem Olimju, odkoder se morata voziti po pet ur do železnice in sta radi šoloobveznih otrok že leta in leta prosila radi šolanja otrok v Maribor ali vsaj v bližino Maribora, seveda do Koroščevega ministirovanja vedno zaman, sta bila vendar končno imenovana v Hoče pri Mariboru, odkoder jima je bilo omogočeno lažje šolanje treh gimnazijcev. In glej jih, socialno čutečih ljudi! Čez noč je njuno imenovanje, ki je bilo izvršeno s kraljevim ukazom po dr. Žerjavovi zaslugi uničeno, in vrniti se morata zopet nazaj v prognanstvo zgolj zato, ker sta člana Slomškove učiteljske zveze, ki je krščanska in ne trobi v Žerjavov brezverski rog. Mi Olimčani si bomo dobro zapomnili ravnokar omenjeno brezvestno in samo policijski demokratsko vredno igro s Firmovo družino. Treba pa tudi pribiti, da je Firm vojni invalid in je, vrnivši se iz vojne brez pristov,

Spominjajte se Dijaške večerje!

bil parkrat rekvizitor, ki pa Obsotelčanov ni tlačil, ampak jim je šel na roko kot nobeden drug ne. Prepričani smo, da nima g. Firm v celnem brežiškem okraju niti enega nasprotnika med ljudstvom, ampak je oboževan kot medvojni dobrotnik in učitelj po poklicu, srcu za narod in uspehih, kakor jih ni dosegel v brežiškem okraju doslej še nikdo. Ljudstvo ob Sotli si bo dobro zapomnilo pri teh volitvah, kaj je napravil dr. Žerjav z učiteljem-invalidom, ki je bil dobrotnik kmetskega tupa med vojno in eden najboljših vzgojiteljev kmetijskih otrok. Sedaj še žalibog žalostna usoda Firmove družine bo maščevana na dan 8. februarja 1925.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korošec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

Palma kaučuk pete in podplati

omogočajo elastični, tihi hod,
štedijo Vaše noge in vaše obutev
ter so trpežnejši nego usnje.

MALA OZNANILA.

Učence v starosti 16 do 18 let sprejme takoj na 3 leta Anton Marčič, usnarj v Slov. Bistrici. Za hrano in obleko se bode skrbelo. 1451 3

Pridno in pošteno dekle ki zna nekaj kukati, sprejme za pohištva dela in v kuhinjo gospa Roza Hollmann v grajsčini v Rogatcu. 1450 2-1

Dekle z dežele, snažno in pošteno, ki razume nekoliko kuhe in je vajeno vseh hišnih del, se sprejme z 1. decembrom pri L. Krautsdorfer, Loče pri Poljčanah. 1446

Viničar se sprejme z 1. januarjem 1925. Zanesljiva in pridna moč, katera razume vsa vinogradska dela, z dobrim spričevalom, naj se javi pri Viktorju Wogg, Celje. 1458

Dva človeka brez otrok, na lepem posestvu, vzmeta dekle, ki je vajeno kmetskega dela, staro 14-18 let, za svojo. Več o tem pove iz prijaznosti Oto Arzenšek, Sv. Rok, šmarje pri Jelšah. Znamka za poštnino! 1459

Viničarja iščem za vinograd v bližini Poljčan. Ponudbe z navedbo pogojev na upravništvo Slov. Gospodarja. 146

Za restavracijo tik žel. postaje trčet ure od Celja, v zelo prometnem industrijskem kraju, se išče samec ali samica (kompanjon) z gotovino 100.000 K. Kje pove Simon Fajs, gostilničar, Store. 1480

Ekonom, oženjen, brez otrok, absoluten sadjerejske in poljedelske šole, dolgo let že v praksi, hoče svojo službo menjati. Pismene ponudbe v upravništvu pod ekonom št. 1439. 3-1

Iščem treznega in poštenega mlinarja za kmetijski mlin na deželo. Naslov v upravi lista. 1418 2-1

Kmetko dekle, 16 do 20 let staro, iz krščanske hiše, ki bi imelo veselje do gospodinjstva in gostilne se sprejme z Novim letom. Plača po dogovoru. F. Mikl, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 2-1

Na prodaj so po nizki ceni tovrni vozovi, lahki kompletni, različna koleva za tovrne vozove, lahka in težka, samokolnice, dvokolnice i. t. d. Josip Stajnik, kolarski mojster, Jugoslovanski trg 3, Maribor. 1459

Plemenske prašičke proda uprava Splošne bolnice Maribor. Vprašati dopoldne. 1454

Marija Mulec v Zikarcih 87, p. Sv. Barbara pri Mariboru, želi svoje 3 telice rudečoške, dobre pasme, 9, 8 in 7 mesev stare, zamenjati za voličke. 1448

Orehe in fižol (samo prepelčarja in purečjaka) kupuje Nabavljalna zadruga drž. uslužbenecv Maribor, Stolna ulica 5. 1442

Vegetabilno, fosforokislo krepčilno krmilo za prašiče, krave, vole, konje, teleta in perutnino je priznано kot najboljša krmilo. Učinkuje hitro rast mesa in masti, povzdigo molznosti, pospešuje tek in nagon k žreju in čvrsti razvoj krepkega okostja. Cena 10 kg 60 din., 20 kg 120 din., 30 kg 180 din., 50 kg 300 din. Naroča se pri Glavni zalogi vegetabilnih krmil Cerknica Rakek. 1452 6-1

Sodarske doge za vino kupim. Pismene ponudbe z navedbo cene je poslati na [upravo lista pod Sodarski les. 1443

Stare tračnice (Eisenbahnschienen) 1 kg 250 D se dobijo v Mariboru, Vrazova ulica 9-III-8. 1417 3-1

Vinogradniki, pozor! Suhocepljenih trti in dvoletnih korenjakov imam različnih vrst več tisoč. Čepjene na Göthe Nr. 9 in Rip. portalis. Samo lastni pridelek in nudim po nizki ceni. Anton Vičar, trtnar, Sakušak, p. Juršinci pri Ptuj. 1431 2-1

Vse čevljarke potrebšćine, prvo vrstne lesene žblje, Berson in Eterna gumi podpetnike kupite najugodnejše v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Čevljarji pri večjem odjemu poseben popust. 1397 3

Kučirvoz se poceni proda ali zamenja za les. M. Obrar, Maribor, Loška ulica 15. 1371 4

Razno zimsko blago za moške in ženske obleke ima na prodaj po znižanih cenah manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1266 6

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Odeje, koce, posteljino perilo, posteljino perje, barhenti, platno, hlače, preproge prodaja po zelo znižanih cenah manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1267 6

V Narodnem domu v Mariboru pri novem gostilničarju Oset-u je zopet zbirališče vseh Slovanov brez razlike strank. Prvo vrstna hrana in pijače. Vsi časopisi. Sprejemajo se vsak dan novi abonenti na hrano. 1340 5

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najvišjih dnevnih cenah ter prosi za povzorne ponudbe trdka Fr. Sirc, Kranj 870 26-1

Bukovo oglje ter kostanjev les za tani, javorjev, gabrov, orehov, sploh vse vrste trdles kupuje ter prosi cenjene ponudbe Radolf Dergan, trgovec, Laško. 1362 3

Ajdovo kašo,

riž, ječmen in proseno pšeno, dišave, najfinejši čaj in rum, kavo surovo in žgano po najnižjih cenah in točno postrežbo priporoča

IVAN SIRK,

MARIBOR Glavni trg. MARIBOR

Posojilnica v Gornji Radgoni

razpisuje mesto

uradnika-blagajnika

kateri popolnoma obvlada zemljiško knjigo in je zmožen, samostojno sestavljati zemljejknjižne listine.

Prednost imajo oni, ki so sposobni voditi pevski in tamburaški zbor ter so voljni vršiti tudi drugo društveno in organizatorično delo.

Nastop 15. decembra t. l., najpozneje z Novim letom 1925. Plača po dogovoru.

Ponudbe z natančnimi navedbami predizobrazbe, o dosedanjem službovanju, rojstnimi podatki in zahtevki plače, opremljene s pričevali, se naj pošljejo čimprej na Posojilnico v Gornji Radgoni. 1435

Največje vrtnarsko podjetje a Jugoslaviji »Vrta, Džamonija in drugovi, družba z o. z., Maribor. Največji izbor plemenitih sadnih dreves (cepor) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriškanskih podlogah, kakor tudi cepe in podlge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno ukrasno grmovje ter drevje imamo celo leto! Zahtevajte cenike! 1263 10

Znižane cene: Zimsko perilo za moške in ženske, nogavice in vse druge potrebšćine ima na prodaj manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. Znižane cene! 1268 6

Svarilo. Resno svarim vsakogar pred širjenjem od Antona in Helene Zvonar o meni raztrošenih obrekovanj, ker bom proti vsakomur, ki bi te vesti širil, sodnijsko postopal Mozirje dne 12. nov. 1924. Fran Es.

Izjava. Podpisani obžalujem, da sem v vlogi na okrajno glavarstvo radi volitev pri Sv. Jakobu napadel in žalil g. Matijo Pekljar. Ketiš Jožef. 1457

Izšla je

Blaznikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

'VELIKA PRATIKA' je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blaznika nasl. tiskarna in litografski zavod

Ljubljana, Breg št. 12.

Gobe in fižol

kupuje

Sever & Komp.,

Ljubljana, Wolfova ul. 12.

In Vi milostljiva gospa?

Zelite li, da se končno iznebite Vaših peg? Veseliti se čiste in bele kože? Poskusite torej LEKARNARJA FELLERJA ELSA-POMADO ZA OBRAZ IN OBVAROVANJE KOŽE, to odlično sredstvo za lepoto, za vzdrževanje mladeniške kože, katero zanesljivo odstrani vse nečistosti kože, prišče, pege, lišaj, zajedavce, ogrce. Da celo nabori in gube se odstranijo z redovito masažo s pomočjo Fellerjeve kavkaške Elsa-pomade za obraz in obvarovanje kože.

ZA POIZKUŠNJO 2 lončka z zavojnino in poštino za 36 dinarjev, toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej, kajti po povzetju je za 10 dinarjev poština višja.

Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

ELSA-TEKOČE LILIJINO MLEKO, idealno negovalno sredstvo za polt. ELSA-LILIJINO MLEČNO MILO, ELSA BORAKSOVO, ELSA-GLICERINSKO MILO, so mila lepote vsake elegantne gospe.

Naznani lo.

Čast nam je cenjenemu občinstvu naznani, da smo otvorili v palači Zadrugne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6

zalogo svojih tovarniških izdelkov.

Tam se bodo prodajali od sedaj naprej na debelo in na drobno izključno le naši izdelki, kakor: bronasti zvonovi, kovinasta roba, kuhinjska posoda iz aluminija, kletarski predmeti itd., že znano solidno izdelani, po najnižjih tovarniških cenah.

Prevzamemo tudi popravila strojev v strokovno izpeljavo, zlasti tudi težka varilna in kovaška dela. — Za obilen obisk se cenj. občinst. najuljudneje priporočamo.

Inž. J. & H. Bühl

livarna zvonov in kovin v tovarna strojev,
Maribor

Dobro boste hodili!

v Stuttnerevih čevljih! Čevelj trdke Suttner je nenadomestljive trajnosti, čvrstosti, moderen in eleganten, a pri tem poceni! Skrbno izdelan iz izbranega dobrega usnja! Ime Suttner je garancija za dobroto in solidnost!

Tudi polučevlje in sandale, enako tudi bogato izbiro srajc, naramnic, športnih kap, Vam nudi bogato ilustrirani cenik, v katerem najdete tudi vsakovrstno jedilno orodje, škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, kresila, verižice in krstne obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na

RAZPOŠILJALNICO H. SUTTNER

v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

Pri tej priliki se lahko se lahko naroče Fellerjeva Elsa-mila v 5 vrstah: Lilijino-mlečno, glicerino, boraksovo, katranovo in milo za britje.

Saj ni nobena umetnost,

si po ceni dobaviti obleko, idi samo v KONJICE, ter dobiš pri trdki

MARTIN SUMER

veliko izbiro vsakovrstnega blaga po jako ugodnih cenah.

Mlinska volnena in svilena sita. Kupujem deželne pridelke. — Zamenjam bučnice in orehe za olje.

ZAHVALA.

Vsem, ki so se udeležili v obilnem številu pogreba našega ljubega soproga, oziroma očeta, brata in sina, gospoda

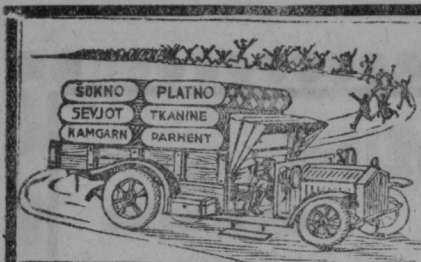
Miroslava Osim,
cest. mojstra okrajnega zastopa,

umrlega dne 14. novembra t. l. se najprisrčnejše zahvalujemo. Posebno se zahvaljujemo okrajnemu zastopu Maribor, kakor vsem drugim in darovalcem številnih vencev. Bog jim plati!

V Mariboru, dne 19. novembra 1924.

Marija Osim in ostali žalujoči.

Sukno

kangarn in ševiot za moške in ženske obleke, belo, pisano in ružavo platno, cefir, hlače, tiskano in razno manufakturno kupite najceneje in v veliki zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastojniku. Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Kmečko posestvo

Okoli 45 oralov, med temi 30 oralov gozda za seč, ob železniški postaji v Dravski dolini se poceni proda z živim in mrtvim inventarjem. Pripravno za vsako obrt, sedaj gostilna in trgovina z lesom. Vpraša se pri upravnistvu. 707

Svinjske kože

kupuje po najvišjih dnevnih cenah
JOSIP ROSENBERG, MARIBOR,
Slovenska ulica 1.

Tovarna vijakov

Splošno stavbene družbe

Maribor, Aleksandrova 12

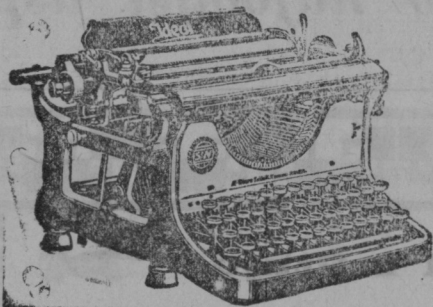
Vijaki za les vsake vrste in vsake velikosti, zakovice za pločevino iz železa, bakra, medenine in aluminija.

SUKNO

kangarn in ševiot za moške in ženske obleke, flanele, barhende, hlače, pletene ženske jopce, izgotovljene in že in ženske obleke, površnike, otroške obleke, dežne plašče in vseh vrst manufakturno blago kupite po ceni pri

F. Starčič,

MARIBOR. Vetrinjska ulica 15. MARIBOR.

Najboljše pisalne stroje

Kobavi tudi na mesečne obroke proti jamstvu

THE REX CO.,

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

Pozor! Za zimo. Pozor!

Vsled velikanske zaloge ter ugodnega nakupa manufakturnega blaga se bode od 15. novembra naprej cela zaloge po znatno znižani ceni prodajala.

Pri nakupu v gotovini dobi vsaka stranka še posebej

10 odstotkov popusta!

Za obilen obisk se priporoča

Anton Poš,

manufakturna trgovina

Maribor, Aleksandrova cesta 27.

Generalno zastopstvo ALFA SEPARATOR D.

(A. Penič)

Telefon 24—13 ZAGREB Gunduličeva 66

Največje skladišče vseh

mlekarskih potrebščin.

Separatorji, kante za mleko, maslenke, brzoparni kotli, hladila, sirišče, boje za sir in maslo.

se dobi v vseh
specerijskih prodajalnah.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica) 12-149

prilporeča svojo bogato zalogo dežnikov do našega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Zamena oljnatih semen Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina močnega blaga

Glavni trg Vojnik Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svil, njih robcev, svile za predpasnike, vojno za moške in ženske itd. železnino, steklo, specerijsko in kolonijalno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerne!

Nakup jajo

Nakup mleka

Kako postanete bogati?

Ako štad te z vsemi nepotrebni izdatki! Vi akurite kapital, če ne kurite Vaše sobe, urade, delavnice i. t. d. i. t. d. z našo

pečjo za kurjavo z žaga jem.

Stajerska industrijska družba, Maribor,

Mikloš čeva ulica 2

Kmetovalci pozor!

Kar je bilo nekdanj, to velja tudi danes. Uporabljajte staro, vsestransko preizkušeno sredstvo redilni prašek za živino, posebno za prašiče.

„MASTELIN“

zakonito zavarovana znamka.

Z malim zavitkom za 12 K se prepričajte. Doi se pri A. KOSEC v Mariboru, Državna cesta in pri vseh trgovcih na deželi.

Somišljeniki inserirajte!

Gobe

orehe, ružavi, zeleni in beli fižol kupuje „GLIVA“ Ljubljana, Gosposvetska cesta 3, Wolfova ul. 12.

:: Kostanj va drva za tanin ::

kupuje stalno po dnevnih cenah tvrdka

Ernest Marinc, Celje,

Zrinjsko-Frankopanska ulica št. 4.

Ponudite z dopisnico množino vagonov in nakladalno postajo za dobavo do konca tega leta. Kostanjeva drva morajo biti razžegana na 1 m do 1.20 cm. Posamezna poslena ne smejo biti izpod 10 in nad 30 cm debela, lahke so pa grčava in kriva. 1336 6—1

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz šole gresta,
ter si med potoma nekaj povesta,
Pepček Tinetu veselo novico pove,
da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku
v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno,
po obleko za birno, dokler ni še zamudno,
ker le tam se da tako poceni kupiti,
da zamorem namesto ene dve obleki
nositi!

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

Maribor, Meljska cesta 3

prilporeča predvsem svojo veliko zalogo najzboornejšega Vermouth-vina, od najslovitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega. Poleg tega se dobijo in so vsak čas na razpolago najrazličnejši likerji, rum, konjak in slivovka, vse najboljše kvalitete.

Zahtevajte cenike! 1393 11—1

Trgovina z manufakturno in specerijsko

IVAN SEVER,

VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi!
Zapomni si, nevesta, to resnico,
in preden sežeš ženinu v desnico,
previdna pri nakupu bale bodi!

Blago po nizki ceni, zadnji modi,
prodaja na deželo, za Velenje
nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi
trgovec IVAN SEVER, znan povsod!

A to se tiče tudi tebe mati,
in tebe žena, ženin, fant, deklina,
trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati
štofa, hlače, druka, platna in drapov!

»Sem zadovoljen z blagom!« vsak poreče
in zadovoljnost ključ je do sreče.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbornost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

Naložite denar le pr

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

[Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

NAZNANILO.

Vsled preselitve trgovine se prodaja vse manufakturno blago po izvanredno nizki ceni.

Vsaki ponedeljek, torek in sredo od 8.—12. in od 2.—5. ure:

volneno blago, velour, flauš, angl. blago, damsko sukno za kostume in plašče in najnovejši karo za damska krila. Moško sukno, modni kamgarn in razne novosti, kakor tudi double, cover coat i. t. d.

Vsaki četrtek, petek in sobota od 8.—12. in od 2.—5. ure:

velika prodaja najnovejših svil, svilen trikot in razne moderne tkanine peluche, baržbn, duvetin i. t. d. Etamin, eporge, frote, crepon. Sifon, platno vseh vrst. Porhat, flaneli, velouri najnovejši vzorci in drugo razno blago.

Modna manufakturna trgovina

Bidouc Pregrad,

Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Denar naložite

najbolje

pri

najvarneje

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna posrežba.

Jeklene cerkvene zvonove

vlivamo v melodični in ubrani sestavi v teži 140 do 6000 kg. Dobavljamo po želji posamezne zvonove, v dvo, trozvoku itd. Zvonovi so mnogo cenejši in enakovredno nadomestilo za bronaste zvonove. Številna priznanja. Kratki dobavni rok.

Kranjska industr. družba Jesenice-Fužine, Slovenija.

Oglasi v „Slov. Gospodarju“

imajo najboljši uspeh!

Najstarejši in edini najbolj varen denarni zavod v Ptuj.

Mestna hranilnica - Kreditno društvo.

Stan e vlog okrog 20 milijonov kron!

Sprejema vloge in daje različna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Zadružna gospodarska banka d. d., podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.